

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 175. — ŠTEV. 175.

NEW YORK, FRIDAY, JULY 28, 1922. — PETEK, 28. JULIJA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

HLADNOKRVNA MATI JE REŠILA HČERKI

Hladnokrvna mati je rešila življenje svojih dveh hčerk, ko je običajni avtomobil na tračnicah.

Atlantic City, N. J., 27. julija. — S svojo hladnokrvnostjo, vsled katere je vrgla svoja dva otroka iz avtomobila ter skočila nato še sama ven, je Mrs. Ana Rodkin iz North Atlantic Ave. najbrž rešila življenje vseh treh. V naslednjem trenutku je bil namreč avtomobil, ki je običajni na križišču Illinois in Baltic Ave. zadet od nekega železniškega vlaka, povlečen za štirideset čevljev naprej, ter vržen nato na stran kot kusa brcz vsake oblike.

Mrs. Rodkin in številni očividci pripisujejo krivdo nemarnosti signalnega čuvaja, Charles Andlora. Križišče, katero se smatra za najbolj nevarno v celim mestu, je vedno polno vlakov Pennsylvania železnice, ki vozijo v obeh smereh.

Mrs. Rodkin se je peljala po Baltic Ave. navzgor v namenu, a zavije na Illinois in Mediterranean Av. ter dospe na ta način domov. Poleg nje na sprednjem sedišču sta se nahajali njeni dve hčerki, stari devet in enajst let. Ko se je nahajala že na tračnicah, je videla v razdalji petdesetih čevljev vlak in v istem trenutku je prišel čuvaj iz stolpa ter za kričal nanjo, naj zavoj naraj.

Mrs. Rodkin je ustavila ter hotela zapeljati nazaj, a je storila najbrž nekaj napačnega, kajti avtomobil je obstal. Brez nadaljnega pomisleka je vrgla ča otroka na cesto ter skočila za njima in v naslednjem trenutku je zadel vlak avtomobil. Vlak se je ustavil v razdalji nekako 75 čevljev od dotičnega mesta.

OKLOPNI AVTOMOBIL ZA PROHIBICIJSKE AGENTE

Malone, N. Y., 27. julija. — Semkaj je dospel oklopni avtomobil s strojno puško. Tega avtomobila se bodo posluževali prohibicijski agenti na svojem lovu na tihotapece, ki spravljajo prepovedano pijačo iz Canade. (To je nov graft za prohibicijske uradnike ob canadski meji in lahko se zgodi, da bodo celo prevažali žganje s tem lepim oklopnim avtomobilom.)

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo sanesljivo, hitro in po nizkih cenah.
Včas se bile naše cene sledeče:
Jugoslavija:

Razpustila na znanje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo na ugodneje.	
300 kron . . . \$ 1.15	1,000 kron . . . \$ 3.70
400 kron . . . \$ 1.55	5,000 kron . . . \$18.00
500 kron . . . \$ 1.90	10,000 kron . . . \$35.00

Italija in zasedeno ozemlje:	
Razpustila na znanje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.	
50 lir . . . \$ 2.90	500 lir . . . \$25.50
100 lir . . . \$ 5.30	1000 lir . . . \$50.00
300 lir . . . \$15.00	

Za politične, ki presegajo znesek dvajsetstotilijonov ali pa dvestotilijonov, dovoljujejo po možnosti še poseben popust.

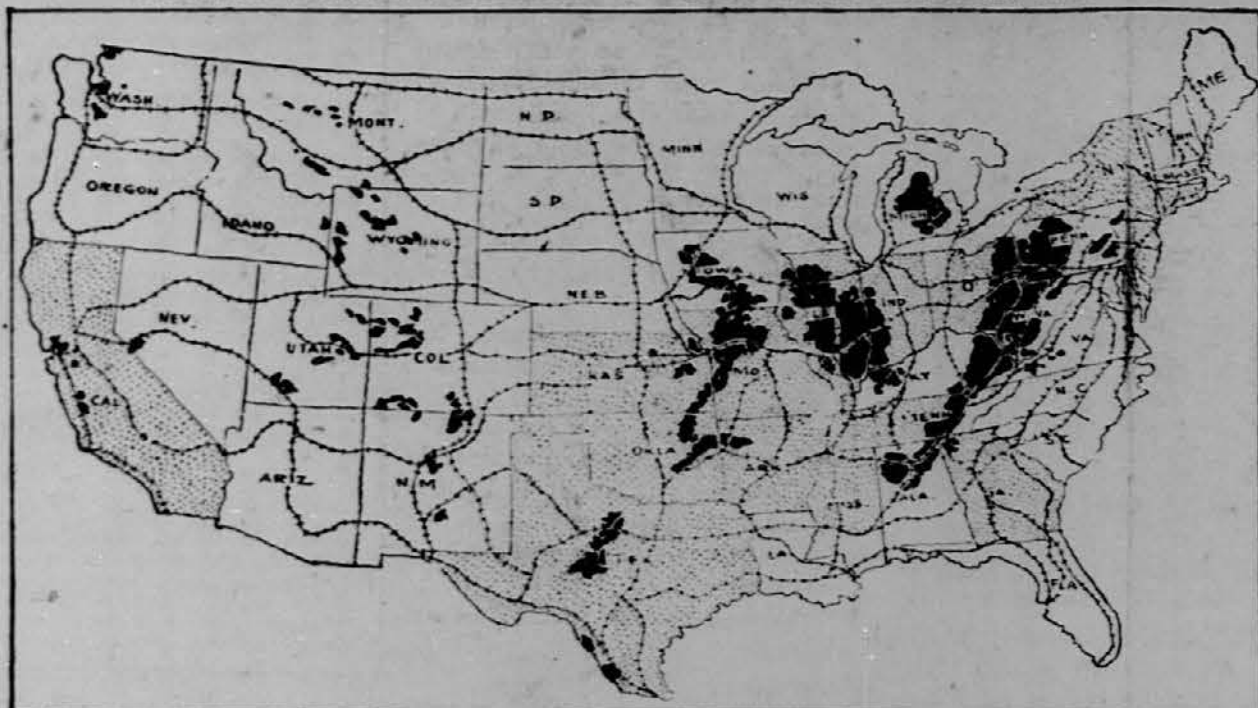
Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in neupravičeno; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni onega dne, ko nam doseže poštni denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
22 Cortlandt Street New York, N. Y.

ŠTRAJKARSKI POLOŽAJ V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Po okrožjih, ki so na zemljevidu s črnim zaznamovani, štrajkajo zvezne glavne železniške proge. V ozemljih, označenih s ka zelo neredno.

ŠTRAJKARSKI POLOŽAJ VEDNO BOLJŠI

Sedaj je več upanja, da bo mogoče uravnati stavko železničarjev. — Pogajanja v Beli hiši. — Zaloge premoga postajajo vedno manjše. — Uveljavljanje zvezne kontrole. — Razdelitev živil pod kontrolo.

Washington, D. C., 27. julija. — Upanja glede uravnave stavke železničarjev so dobila nove hrane, ko so dospeli danes semkaj voditelji obeh strank, najbrž v namenu, da se posvetujejo z vladnimi uradniki, vendar pa ni bilo mogoče ugotoviti ničesar določnega, če gre pri tem za preje sklenjen dogovor, vsled katerega bi prihod zastopnikov postal še veliko bolj važen.

Zgodaj zjutraj je dospel semkaj, ne da bi se preje sporočilo iz Chicago o njegovem odhodu, B. M. Jewell, načelnik unije stavkojučih delavcev v delavnicah v spremstvu šestih mednarodnih predsednikov delavskih organizacij. Ti voditelji se hočejo oglašiti v Beli hiši, da se posvetujejo s predsednikom Hardingom.

V vladnih krogih se je glasilo, da niso bili unijski zastopniki povabljeni na konferenco, vendar pa bodo samoposebi umevno sprejeti v Beli hiši, da se pogovore glede stavkarskega položaja, če bodo prišli tja, kar se bo zgodilo tekom jutra.

Tudi zastopniki železnice so dospeli semkaj, da se posvetujejo s predsednikom.

Washington, D. C., 27. julija. — Zvezna kontrola cele transportacije je bila večerj vsled uradne objave uveljavljena in kurivo ter živila se je stavilo takoj v prvo vrsto med blagom, katero se bo od sedaj naprej prevažalo po železnicah. S tem se hoče prepreči

URADNI LISTI MORAJO BITI ZA REPUBLIKO.

Berlin, Nemčija, 27. ulija. — Provincijalni listi po celi Prusiji, ki so služili dosedaj kot oficijelni organi krajevnih oblasti, bodo morali v bodoče soglašati s stališčem nemške republike v svojih uredniških člankih ali pa bodo izgubili oficijelne oglase. Tozadeveni dekret pruskega ministrstva za notranje zadeve, ki je bil objavljen danes, se tiče številnih listov, ki niso dosedaj soglašali z republiko.

IRSKI USTAŠI PODMINIRALI ZID TER ZBEŽALI

Belfast, Irsko, 27. julija. — Skozi luknjo, ki je nastala v zidu vsled eksplozije neke mine, je danes zjutraj pobegnilo 105 jetnikov, katere so ujele čete proste irske države. Jetniki so se nahajali v Dundalk ječi, okraj Louth. Sila eksplozije je stresla celo mesto ter razbila šipe v oknih bolnice ter številnih hiš v rezidenčnem okraju mesta.

SUROVO MASLO HOČEJO IZ BOLJŠATI

Washington, D. C., 27. julija. — Senatni poljedelski komitej je večerj ugodno poročal o predlogi senatorja Sterlinga, republikanca iz South Dakote, soglasno s katero naj bi se postavno definiralo surovo maslo ter zahtevalo, da mora vsebovati osemdeset odstotkov masla.

NGLEŽ ZAHTEVA PRIZNANJE 14. TOČK

Angleški narodni ekonom zahteva revizijo versailleske mirovne pogodbe. — Nemčija se ne boji izvedencev.

London, Anglija, 27. julija. — V resoluciji, katero je predložil danes mednarodni mirovni konferenci Sir George Parish, znani angleški narodni ekonom, zahteva revizijo mirovne pogodbe, ki je bila sklenjena v Versailles in sicer v soglasju s štirinajstimi točkami prejšnjega predsednika Wilsona.

Nadaljni predlogi, katere snava v resoluciji so naslednji: 1. — Znižanje odškodnine, katero naj plača Nemčija, na znesek, ki bo dejanski odgovarjal škodi, povzročeni od vojne. 2. — Kanceliranje ali razveljavljanje medzavezniških dogovorov.

3. — Umaknitev zavezniških posadk z nemškega ozemlja. 4. — Povrnitev Saar doline v roke Nemčije. 5. — Splošno razoroženje. 6. Uveljavljanje velikega mednarodnega posojila, da se omogoči zopetno ekonomsko zgraditev Evrope.

Berlin, Nemčija, 27. julija. — Nemški finančni minister je v nekem pogovoru izjavil, da ni treba Nemčiji zadrževati zavezniškim finančnim izvedencem svojih knjig. Kaj takega bi se z vseljem pozdravilo, kajti v takem slučaju bi se razkrito brezupni finančni položaj nemške države ter tudi našlo temelj, ki naj bi služil kot pričetek za nova pogajanja glede nemške vojne odškodnine. Nemčija lahko položi svoje karte ter pričakuje rezultat brez vsakega vznemirjenja.

London, Anglija, 27. julija. — Min. predsednik Lloyd George bo skušal prepričati francoskega ministrskega predsednika Poincarrea, da bi bilo koristno za vse evropske države, če bi bila Nemčija v Ligi narodov. Upati je, da se bodo potem nasprotniki Lige v Ameriki tudi zavzeli zanj in da bodo končno pristopile tudi Združene države.

SOVJETSKA PROPAGANDA STANE \$15,000,000.

Moskva, Rusija, 27. julija. — Sovjetska vlada je izdala več kot petnajst milijonov dolarjev v propagandne svrhe, soglasno s številnimi, katere je priobčil komisar Zinovjev.

Ena tretjina te svote je bila izdana v baltskih državah, Nemčiji in Italiji.

Tri milijone in pol se je izdalo v Indiji in dva milijona na obnovitveni konferenci.

USODA REVOLUCIONARJEV V RUSIJI TRINAJST DNI JE BIL ZABARIKADIRAN

Napoveduje se vnaprej, da bo več socialnih revolucionarjev, proti katerim se sedaj vrši proces, obsodjenih na smrt. — Socialnim revolucionarjem je bila sebičnost prva skrb.

Poroča Walter Duranty.

Moskva, Rusija, 26. julija. — Obravnava proti socialnim revolucionarjem se bliža svojemu koncu ter bo zaključena še tekom tega tedna. Obsodba večine obtoženih je gotova stvar in več smrtnih obsodb bo tudi izvedenih.

Vspričo pozornosti, s katero nasledujejo evropski socialisti in delavski krogi to obravnavo je vredno nujiti pojasnilo stališča sovjetske vlade v zvezi s celo to zadevo. Informiran sem, da je namen tega sodniškega postopanja trojen.

V prvi vrsti se hoče pojasniti ruskomu narodu, posebno pa kmetom, ki so povsem naravno podpirali socialno - revolucionarni program iz leta 1917, tikač se "zemlje in miru" ter končno celemu ostalemu svetu, da so socialni revolucionarji vsled svoje želje, da strmoglavijo boljše vike, izdali "revolucijo naroda" s tem, da so kovali zarote s Francozi in drugimi zavezniki, s Kolčakom in drugimi reakcionarnimi voditelji in končno z zavrtnimi umori.

V drugi vrsti se hoče pokazati da so socialni revolucionarji izdali in zatajili svoje podrejene v namenu, da rešijo svojo lastno kožo in da vsled tega niso vredni javne podpore ali simpatije.

V tretji vrsti se hoče uveljaviti rekord za bodoče zgodovinarje glede revolucionarnega gibanja v letih 1917—1919.

Po mnenju sovjetske vlade se je vse te tri cilje doseglo tekom obravnave. Gotovo je resnično, da je dokazalo postopanje resničnosti gorinavedenih dejstev. Vprašanje pa je, če se masa ruskega naroda, — brez ozira na ostal svet, — v polni meri zaveda tega ali če jo cela stvar sploh zanima.

V kolikor pridejo v poštev socialisti druge internacionale, je pokazalo postopanje, da so bili inozemski delegati modri, da so opustili obrambo, ko so to storili. Vse kaže, da so domnevali, da jim bodo pustili boljše vike lahek uspeh v tej zadevi kot plačilo za pristop druge internacionale k združenim frontam evropskih delavcev ali da so domnevali, da branijo skupino galantnih političnih jetnikov. Če je prva domneva pravilna, potem so napravili dušeslovno pomoto. V drugem slučaju pa so kmalu našli, da se obramba ne izplača, niti v političnem, niti logičnem smislu.

HOČEJO PROČ OD AVSTRLEJE

Berlin, Nemčija, 27. julija. — Gibanje, kojega cilj je odločenje od Avstrije, ki je dovedlo na Tirolskem že do ponovnih demonstracij in izgrediv, je bilo nanova oživljeno na nekem sestanku, ki se je vršil v Inomostu na Tirolskem. V poteku razprav je bila izdana proklamacija neodvisnosti, katere pa oblasti ne smatrajo za resno.

Tirolci so se že večkrat izrekli za priklapljenje k Nemčiji, dočim hočejo priti Predalračani pod Švico.

JAPONSKA NOČE ODOBRI WASHINGTONSKE POGODBE

Tokio, Japonsko, 27. julija. — Japonski parlament je sklenil, da toliko časa ne bo odobril pogodbe, sklenjene v Washingtonu, dokler bo Francija oboroževala. Francija ima še vedno toliko vojakov kot jih je imela pred sklenitvijo te pogodbe. Niti na misel ji ne pride, da bi poslala kaj vojakov domov.

PORTUGALSKA HOČE IMETI TISOČ MILJONOV ZLATIH MARK.

Lizbona, Portugalska, 27. julija. — Portugalska vlada se bo pogodila z Nemčijo glede plačila vojne odškodnine. Portugalci zahtevajo tisoč milijonov zlatih mark.

Huntington, W. Va., 27. julija. — John Fredeking, ki se je skoro štirinajst dni upiral oblegovalcem v svoji hiši v Hintonu, se je danes ob desetih zjutraj udal.

Hinton, W. Va., 27. julija. — John Fredeking, ki se je že skoro trinajst dni uspešno upiral vsem poskusom, da se ga spravi iz njegove hiše in ki je pri tem ubil enega moža ter ranil več nadaljnjih, nadaljuje pogumno z obrabo svoje hiše. Državne čete in pomožni šerifi, ki oblegajo to hišo, nameravajo vprizoriti danes nadaljni napad ter upajo, da ga bodo končno presenetili. Tekom preteklih noči so ga poskušali dobiti z bombami, napolnjenimi s plinom, ki povzročajo solzenje, a ta bomba je bila brez učinka, ker je zbežal Frederik v neko drugo sobo.

Kot pravi njegov oče je star ta mož 35 let ter je že petnajst let blazeu. Pred trinitjstimi dnevi se je njegovo stanje poslabšalo in pogljal je celo družino iz hiše. Prohibicijski uradnik Lou Matty je skušal prodreti v hišo, a je bil ustreljen od njega. Par dni pozneje se je posrečilo nekemu Karl Hope-u prodreti v hišo, ki je bila obkoljena, a tudi on je bil obstreljen ter se nahaja v kritičnem stanju v bolnici. Razvnetega sta bila ranjena še nadaljnja dva.

Red Bank, N. J., 27. julija. — James Ayres, ki je baje oropal poštne urad v Little Silver, N. J., je pribežal v neko prazno hišo na Little Silver cesti. Tam ga je zasledila policija, a na poziv, naj se uda, je odgovoril z zaničljivim krohotom. Bandit je pričel streljati na par detektivov, ki so skušali prodreti v hišo, nakar so se detektivji umaknili na vojno posvetovanje. Sklenjeno je bilo streljati na hišo iz kritja, a tudi Ayres je bil pripravljen na boj in posrečilo se mu je raniti enega izmed oblegovalcev. Tri ure je trajalo obleganje in tekom tega časa je bilo oddanih nekako dvesto strelcev.

Policija ni prišla med tem časom banditu še nič bližje, ker je znal slednji dobro urediti svoj ogenj. Konečno se je vršilo nadaljno posvetovanje in sklenjeno je bilo, da se pokliče na pomoč požarno brambo. To je pričela metati v hišo velikanske množice vode, a Ayres je še vedno lahko streljal ter to tudi storil, kakor hitro se je pokazal kak policist. Konečno pa je skušal splezati skozi neko okno v kleti, da uide tej povodnji, a tedaj ga je zgrabil konštabler Musto, kateremu se je posrečilo s pomočjo par drugih premagati bandita ter ga odvesti v ječo v Freehold.

RAZOROŽEVALNA KONFERENCA SE BO VRŠILA V REVALU.

Riga, Letška, 27. julija. — Dne 29. julija se bo začela v Revalu konferenca, katere cilj je razoroževanje. Navzoči bodo zastopniki Letaske, Estonije, Finske in Poljske.

SLABA LETINA V ZAPADNEM DELU NEMČIJE.

Berlin, Nemčija, 27. julija. — Vsled neprestane suše, ki je trajala skoro vso pomlad, bo letina v zapadni Nemčiji jako pičila.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**GLAS NARODA**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto vnapaj 12 za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Doplat brez podpisa in osebosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejajo bivališče naznan, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

V ZNAMENJU KULTURE

Na večer dneva, ko pišemo to, se bo vršil velik "boj" med dvema mladima pretepačema v Jersey City in sicer za lightweight championstvo ali prevenstvo v boksanju, to je suvanju v nos, po čeljustih, v trebuh in tako dalje.

To suvanje se vrša toliko časa, dokler eden junaskih "borilcev" ne obleži na tleh, ves oblit s krvjo in znojem, z razbitimi očmi in izbitimi zobmi.

"Junak", ki je zmagal, je nato deležen burnih ovacij od strani navzočega občinstva, ki je plačalo z lepimi svotami za privilegij, da sme prisostvovati temu ostudnemu pretepanju.

Ko je boja konec, razdele razpisano nagrado med zmagačca in premaganega, pri čemur dobi seveda zmagačlec nekoliko več.

Amerikanci se kaj radi postavljajo s svojo moralo in nečestitostjo.

S kakim ogorčenjem pišejo naprimer gotovi moralisti o španskih bikoborbah, v katerih parajo biki mršavim konjem trebuh ter podležejo nato ostremu meču espade.

"To je nekaj strašnega, nezaslišanega", pravijo ti ljudje, da so propalice celo v najvišjih stanovih, ki se tako ponižajo, da gredo gledat take ostudnosti. Mi Amerikanci smo pač boljši.

Isto velja glede takozvanih bojev med petelin, ki so kaj razširjeni na zapadno-indijskih otokih in tudi v Južni Ameriki.

Sempatari si tudi v Združenih državah poredni farmerski mladiči privoščijo tak "špas" ter vprizore boj med petelin v kakem skednju, a oblasti so jim kmalu za petami in obcutno jih kaznujejo, če jih zasledo.

Ostudno pretepanje, ki nosi nedolžno ime boksanja pa je dovoljeno, in ljudi, ki se pečajo s to "umetnostjo", mesto do bi jih prijeli ter zaprli kot delomržeže in parasi, proslavljajo kot največje junake.

Dempsey, največji junak Amerike, ni hotel iti v vojno, da bi se boril za svojo deželo, kajti bal se je nemških krogelj. Pretepati se pa je vedno pripravljen, kajti on ve, da se mu ne more pripetiti nič drugega kot da dobi black eye ali izgubi par zob.

Najlepša stvar pa je naslednja.

Warden Sing Sing jetnišnice je dal inštalirati v veliki dvorani svojega državnega hotela velik radijski aparat, in kaznjenci bodo lahko zasledovali s pomočjo brezžičnega telefona vse posameznosti tega znamenitega "boja", katerega se bo vdeležilo nekako 75.000 ljudi dvomljivega estetičnega okusa.

To je višek vseh prismodarij. Gostie wardena v Sing Singu so prišli tja, ker so jih od mladega naprej vzgojevali v surovosti, brezdelju, brezobzirnosti ter omaloževanju človeške časti, človeškega dostojanstva in človeškega življenja. Za ljudi tega kalibra so seveda boksarji največji junaki sveta. Ječa, v kateri se pokore za svoje zločine, pa ni nikaka šola za nadaljni razvoj primitivnih človeških pretepaških nagonov, in warden je storil deželi in človeštvu majhno uslugo, ko je svojim varovancem dovolil, da se vdeležijo, čeprav izdaleka, vprizoritve "boja", ki ne vzbudi v človeku ničesar drugega kot najbolj živinske nagone osvete ter uničenja nasprotnika.

"Ti vidiš pezdil v očesu svojega brata, a bruna v svojem lastnem ne vidiš", je rekel Krist.

To velja za one Amerikance, ki se zgražajo nad sličnimi napravami drugih, bolj primitivnih narodov, a ne uvidijo, da je boksanje ena najgrših naprav, nevredna civiliziranega naroda.

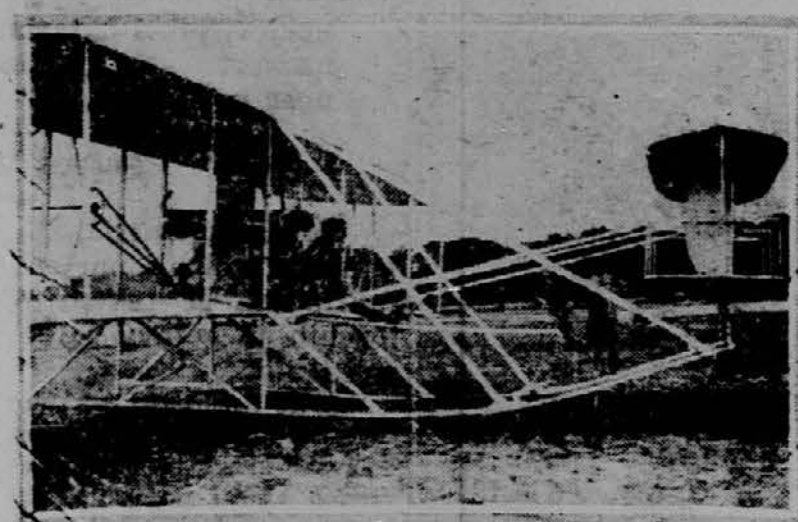
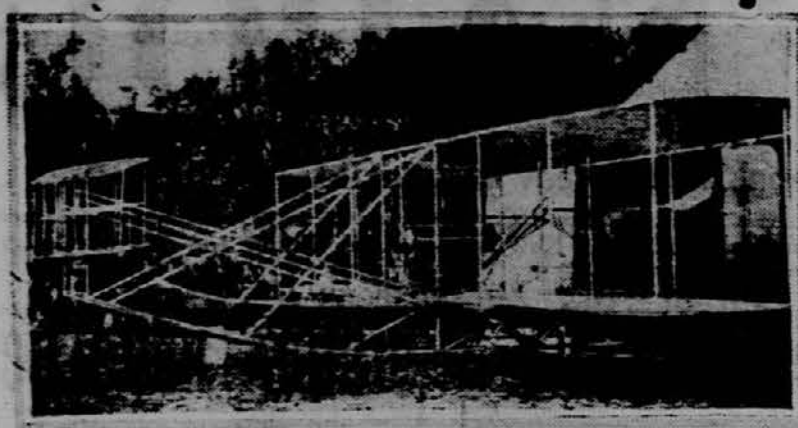
Predrzní Bolgari.

Kakor znano, so odnosi med kraljevino Rumunsko in Grško ter Bolgarsko, kakor tudi odnosi med kraljevino Rumunsko in Grško ter Bolgarsko na drugi strani stopili v tem času v zelo resno fazo. Rumunski zunanji minister Duce je v sporazumu interesiranih držav Jugoslavije, Rumunske in Grčije svoječasno v Sofiji storil demaršo radi vednih vpadov bolgarskih in makedonskih četnikov na gorenja ozemlja. Bolgarska vlada ni proti tem vpadom oz. proti gibanju četnikov ničesar ukrenila, marveč je napravila drzno diplomatsko potezo ter vložila pri narodih v Genovi obtožbo, da čete omenjenih treh

balkanskih držav ogrožajo njene meje, da se ne more braniti radi nezadostnih varnostnih in brambulnih čet vsled česar prosi Zvezo narodov za nujno pomoč.

V zadnji notí Bolgarska navaja tudi, da jej sosedje prete v vojno radi česar prosi oficijelno zvezo narodov za intervencijo v smislu Zvezinega pakta.

Ko je tajništvo Zveze narodov v Genovi prejelo bolgarsko noto, je sklicalo za 15. t. m. posebno sejo vrhov. sveta Zveze narodov. Zvezino tajništvo je obenem o tem obvestila vse interesirane države s pozivom, da imenujejo svoje zastopnike za gori omenjeno sejo.

OBLETNICA PRVEGA POLETA

Vlada Združenih držav bo na do stoletni način proslavila obletnico prvega zrakoplovnega poleta, ki se je završil meseca julija 1909. Dne 27. jul. 1909 sta se namreč dvignila v zrak brata Wright ter ostala v zraku eno uro in dvajset minut. Slika nam kaže zrakoplov bratov Wright.

Dopis.**Rock Springs, Wyt.**

Mogoče bo zanimala vaše čitate in to prav posebno sedaj, tekom velike premogarske stavke, naslednja resnična povest iz življenja prvotnega daljnega zapada, kot mi jo je povedal neki prijatelj, Slovenec, ki zavzema odgovorno mesto bančnega blagajnika v tem mestu.

Premogovniki v Rock Springs so dobavljali premog Union Pacific železnici izza časa, ko se je to železnico gradilo skozi zapad, to je izza leta 1855, ali 1860. Upravitelj te železnice so prišli l. 1855, na misel, da importirajo več sto Kitajcev v namenu, da jih stavijo na mesto angleških, škotskih, velških in irskih premogarjev. Ti štirje narodi z angleških otokov so bili v onih dneh glavni premogarji. Union Pacific železnica, ki je bila lastnica rogov, je hotela povišati dividende svojih delničarjev in to je bil vzrok vprizorjene izpremembe, kajti o drugih pomislekih se ji ni zdelo vredno razpravljati.

Komaj je bil načrt zasnovan in že je bil tudi prestavljen v dejstvo in v Rock Springs je dospel celi vlak rmenih mož, ki so, kot vsi drugi imenovali skušali izboljšati svoj materialni položaj. Kompanija je hitro postavila lesene koče, da nastani v njih sinove nebeskega cesarstva, jim dala krampe, lopate in drugo potrebno orodje ter jih poslala v luknje v griču.

V onih dnevih ni bilo nikake premogarske unije in če je bila, ni še dospela tako daleč proti zapadu. Razkazeni beli premogarji so sklicali nekega večera, kmalu po prihodu Kitajcev, tajno zborovanje, na katerem se je razpravljalo o kopyah za akcije, katero se je hotelo na vsak način vprizoriti. V vsaki ljudski množici je najti par mož, ki verujejo v nasilje ter ga tudi pridigajo. Vse kaže, da je svet teh ljudi od tej priliki tudi prevladal ter zmagal. Ogenj in meč — to sta sredstva, katere priporočila razkazena množica proti drugi množici, kateri nasprotuje, in tako je bilo tudi v tem slučaju.

Premogarji so zažgali lesene koče, v katerih so spali Kitajci, in ko so zaspani rmeni možje prihiteli ven skozi vrata in okna, so pričeli beli premogarji streljati nanje kot na zajce. Nekako sto, v okroglem številu, jih je bilo ubitih na ta način, dočim so se drugi razpršili preko prerij in gor, kjer so številni poginili od lakote in žeje. Nato so prišle zvezne čete in mir je bil zopet uveljavljen. Oni, ki so pobegnili pred razkazeno ljudsko množico, so poginili v puščavi in gričevju. V naslednjem letu ter skozi več let pozneje so zadeli prospektorji, ki so iskali sledove zlata, na kupe kosti, človeške okostnjake, ki so ležali nepokopani v pesku.

Kitajska vlada se je pritožila potom svojega zastopnika v Washingtonu in vsled tega se je gotovo svoto denarja izplačalo starišem in vdovam umorjenih Kitajcev.

tajcev. Beli okostnjaki, blesteči se v solnem, pa so razpadli ter se kmalu izgubili med peskom puščave v Wyomingu in cela stvar je bila pozabljena.

To je neprijetna stran iz zgodovine mesta Rock Springs ter se je pripetila več let, predno je prišel semkaj prvi Slovenec. Ravno sedaj pa so vsi rovi zaprti in niti en človek ne kočije premoga. Jaz sem prišel do zaključka, da imajo naši ljudje še vedno denar, čeprav niso delali že več mesecev, kajti oni kupujejo hiše ter gradijo nove, prav kot da se ni nič pripetilo.

V neposredni bližini Rock Springsa so vrtali in vrtajo še sedaj luknje v namenu, da zasledijo petrolej. Petrolej v velikih podzemskih jezerih so razkrili na različnih mestih v Wyomingu in najboljši petrolejski izvedenci so prepričani, da bodo grčki v bližini Rock Springsa kmalu pričeli dajati od sebe svojo dragoceno mastno tekočino. S tem pa ne svetujemo nikomur, da naj kupi petrolejske delnice, kajti kupovanje petrolejskih delnic ni igra, katero bi znali dobro igrati ljudje, ki niso na mestu.

Slovenska in hrvatska kolonija v Rock Springsu, ki šteje približno 1500 duš, se mi je zdelo, kot da izhaja prav tako dobro kot katerakoli druga kolonija istega obsega v Ameriki. Mesto, ki šteje šest do sedem tisoč prebivalcev, gradi tri nove šole, vse tri ob istem času, kar je smatrati za najboljšo znamenje, da bodo imeli otroci naših priseljencev v Rock Springsu najboljšo priliko za vzgojo.

Walter Predovich.

Italjani se naselijo v domskem ozemlju.

Ruska vlada je dovolila, da se naseli v domskem ozemlju 50.000 brezposelnih Italjanov, ki dobé na razpolago 100.000 hektarjev zemlje. Potrebno kmetijsko orodje bodo preskrbele Italjanom njihove kmetijske organizacije. V Rusijo se namerava izseliti zlasti mnogo italjanskih kovinarjev.

Silno podraženje mesa na Dunaju.

Vsled dvigajočih valut so cene govejega mesa poskočile zadnji mesec za 1000 avstrijskih kron pri kilogramu.

FARMA NAPRODAJ.

120 akrov zemlje, vse potrebno poslopje in orodje. Hiša s petimi sobami. Dobra voda na sesalke je zraven. Farma je ograjena z bodečo žico. Zemlja rodovitna, brez kamenja. Izčiščene je 15 akrov. Ostale je šuma in pašnik. Drva se vedno lahko prodajo v dve mihi oddaljeno mesto. Cesta je nova. Sena je 20 ton. Proda se vse s pridolki vred, 14 glav goveje živine, 100 kokoši, za \$4000. Takoj \$3800, ostalo na obresti. — Carl Baraga, P. O. Box 72, Channing, Mich. (27-28-7)

Peter Zgaga

V naslovu nekega članka je zapisal Skaza z debelimi črkami "Čikakaži".

S tem je najbrže mislil svoje "boje pristaje".

Nekateri čikaški gospodje se živo spominjajo pregreškov, ki so se pripetili pred desettimi leti.

Na zločin, ko so vlekli šestdeset tisoč dolarjev, pod napadnimi pretvezami izčrpanih iz slovenskih delavcev, so pa pozabili.

Včasih se sliši govarica o tej ali oni ženski: "No, grda ravno ni".

To natančno toliko pomeni, kot če bi rekli: "No, lepa ravno ni".

Poročajo, da ima Anton Kristan v zlatem romu izkaznico, da je bil nekoč član socijalistične stranke.

To dejstvo mu je pomagalo k milijonom.

Podoben rom je tudi Etbin navelil.

V pisanju je veliko denarja, pravijo.

Samo zločej je dobiti denar iz pisanja.

Listi poročajo, da je šel izdedinjen "sin multimilionarja Du Ponta med skebe. Obkel si je overalls in sedaj opravlja službo železničarja.

To jasno dokazuje, da se od svojega očeta ni naučil poštenosti.

Ne, dragi moji, deželi ne manjka premoga. Samo pameti manjka in sicer silno veliko pameti onim, ki mislijo, da je premogar slabši kot pes in da zamore od zraka živeti.

Letošnja letina ječmena bo izvanredno dobra. Še celo narava daje zausnice prohibiciji.

Mi tukaj v Ameriki hodimo po desni strani ulice. V starem kraju je druga navada. Tam hodijo po levi strani.

In to je tudi vzrok, da se tvoj sorodnik, ko pride v Ameriko, takoj v te zaleti.

Naslov na nekem malem "Opozorilu", ki je bilo objavljeno tedni v "Ameriški Domovini", bi se moral pravzaprav glasil "Zajfa".

Zakaj nimamo Jugoslovani kredita pred svetom?

Če bo "evet države" (kot imenujejo nekateri jugoslovanske oficirje) rodil take sadove, kakor jih je "kavalirski častnik" (glej današnji list) bom moral še dolgo časa čakati, da bom imel kaj kredita pred svetom.

Med "boat" in "boot" ni posebne razlike, če vsaj pri nekaterih clevelandskih škifkartaših ne.

Pa naj si ženske strizžejo lase in naj nosijo hlače — možki je vedno le možki.

Neki ameriški milijonarki v Franciji je ušla opica. Nekaj časa se je izprehajala po velikem vrtu, potem je po splezala na drevo, odkoder se ni hotela vrniti.

Miljonarka je poklekala požarno brambo. Nad petdeset ognjegasev se je vdeležilo lova. Po dvehurnem prizadevanju so spravili opico v naročje njene gospodinje.

Pa paj še kdo reče, da milijonarka nimajo slerbi. O, imajo jih, imajo, toda ne človeških. So bolj na afne udarjene.

Polijski komisar nekega velikega ameriškega mesta je odpotoval v Francijo v svrhu študij. Garantiram mu, da se bo tam lahko naučil velikih lumparij.

Amerikanci radi čitajo biblijo in verjemejo vanjo.

— Nas je mislil Bog, — pravijo — ko je govoril o izvoljenem narodu.

Vodo je mislil, — pravijo — ko je govoril o vinu.

Jugoslovanska

Ustanovljena l. 1898

Katoli. Jednosta

Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Fredsednik: RUDOLF PERDIAN, 823 E. 18th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtin: JOHN GOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOŠ. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Rakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIC, 1134 W. 13 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORESTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdrževalni odbor.

VALENTIN PIRC, 789 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 528 — 2nd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STELE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELAR, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prosnje za sprejem novih članov in bolniška spisevala naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor eli postati član te organizacije, naj se zglasti tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev: pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 2 člani ali članicami.

Jugoslavija irredenta.

Konec kovinarske stavke v Julij-ski Krajini.

Dne 9. julija se je dosegel med podjetniki in stavkajočimi kovinarji sporazum, s katerim se končuje stavka kovinarjev v Julijski Krajini. Temelj sporazuma je sličen onemu, ki je bil dosežen 9. julija za Lombardijo in Benečijo.

Delavstvo se zadovolji z znižanjem mezd po 1 liro in 20 centezimov na dan. Pač pa so mogoči poviški z nadurami. Manjka se sporazum za florentinsko krajino, kakor so splošni italjanski štrajki, ki traja že dokaj časa, končan in se bo delo iznova pričelo v vseh podjetjih s polno paro.

Šmrtna kosa.

V Lokvi pri Divači je po daljšem bolhanju podlegel morilki sušici slušatelj prava na ljubljanski univerzi Fran Čok. Bil je idealen mladenič in navdušen Jugoslovane, eden izmed ustanoviteljev in voditeljev znanega dijaškega jugoslovanskega pokreta, ki je zrevoluioniral pred in med vojno našo mladino. Ni mu bilo dano, da bi videl pod okriljem Jugoslavije, ki ji je žrtvoval vse svoje mlade sile, pismo, v katerem izjavlja, da ji je tudi svojo ožjo domovino. Pokriva po smrti ljubljenega moža ostalo ga zdaj rodna, žal ne svobodna, a življenje brez pomena.

Zalostna obletnica.

Dne 13. julija so obhajali žalostno obletnico sežiga tržaškega Narodnega doma. 13. julij, to je datum, ki vzbuja v srcih vseh Jugoslovancev, v prvi vrsti pa naših za suženjstvom bratov žalostne in skeleče spomine. V pravi porušeni Narodni dom je simbol "kulturnega" italjanskega naroda, za Jugoslovane pa memento za bodočnost.

Na grobu svojega moža se je zastropila.

Neka ženska je nesla na grob svojega ožega sorodnika v Nabrezini evetlice. V bližini opazi na svoje veliko začudenje truplo starejše ženske, poleg katere je ležala steklenica z ostankom neke strupene kisline. Obvestila je o dogodku takoj oblasti, ki so spoznale v samomirliki 50letno Marijo Čerp iz Nabrezine. Pred dvema leti ji je umrl mož in je bila od takrat silno melanholična. Zapustila je ji je žrtvoval vse svoje mlade sile, pismo, v katerem izjavlja, da ji je tudi svojo ožjo domovino. Pokriva po smrti ljubljenega moža ostalo ga zdaj rodna, žal ne svobodna, a življenje brez pomena.

**Delnice
Jadranske Banke.**

Narastujoče poslovanje Jadranske banke v zvezi z njenim ekspanzijskim delom v vseh panogah gospodarskega življa v domovini je izkazalo potrebo povečati lastna obratna sredstva zavoda. V izvršitvi sklepa obnega zbora od 27. maja se je sedaj povišalo delniško glavnico od 120 milijonov kron na 240 milijonov kron z izdajo 800.000 delnic po K400 ali Din.100 nominale.

Iz mnogostevilnih vprašanj naših strank glede nakupa delnic nam je skelpati da bojo naši izseljenci želeli nabaviti delnice III. izdaje, vsled česar se je rok za podpisovanje v Ameriki podaljšal do 31. oktobra t. l.

Naši izseljenci ki še niso delničarji lahko kupijo delnice pod istimi pogoji kakor delničarji v domovini.

Cena za eno delnico je:

(K400 za glavnico in K360 za rezerve)	K760.
došteti 5% obresti od 1. jan. do 31. okt. 1922	: : : K 31.70
	K791.70

Delnice imajo pravico do dividende za l. 1922.

Za leto 1921 dividenda je iznašala 12% to je K48, in je pričakovati za leto 1922 še boljši dohodek.

Za vpis in informacije se obrnite na:

Frank Sakser State Bank

Glavno zastopstvo Jadranske banke.

82 Cortlandt Street New York City

LJUBEZENSKE AFERE LANDRU-JA

Poroča William LeQueux

Ta dogodek je zasejal v sreci madame Elze seme odločnega in pozitivnega suma in vsled tega je tudi sprejemala sedaj vse hajke Landruja cum grano salis, to je z veliko previdnostjo. Vpraševala se je, če je v resnici naveden lovec na premoženje.

Večerjala sta skupaj ter odšla nato v bližini nahajajoči se kabaret. Krog polnoči jo je spremljal Landru domov ter se na dramatičen način poslovil od nje.

Naslednjega popoldne je dobila od njega strastno pismo, v katerem ji je pisal:

— Moja draga, moja ljubezen, luč mojega življenja! Ko sem vas zapustil večeraj zvečer ter se vrnil domov, so bile vse moje misli pri vas. Moj dom se mi je zdela prazen in zapuščen brez vas. Kadar se izpremeni prijateljstvo v ljubezen, se oboja spojita kot dve reki, koji ena prevzame celo tme druge. V ljubezni je današnji dan boljši kot pa jutrišnji. Odgovodena sreča je vedno izgubljena. Ne morem vam povedati, kako globoka je moja ljubezen do vas.

Sprejmi teh par evetk, katere ti pošiljam ter misli name. Danes zvečer se bova zopet sestala, kot dogovorjeno in dokler ne bodo potekle ure vmes, boš vsaki trenutek v misli — tvojega Raoula.

V istem času, ko je madama Laporte čitala to pismo, je sedel Landru v neki bomo opremljeni dijaški sobici v tretjem nadstropju neke hiše, ki stoji nedaleč od Sorbonne.

Suhi in bledolihni Italijan, ki se je nahajal v njegovi družbi, je bil Enrico Morganti, medicinee, s katerim se je bil Landru seznanil pred par meseci, katerega je

od onega časa naprej vodil po gostilnah, mu od časa do časa dal manjše svote denarja ter dobival v zameno od njega male steklenice s kulturami bacilov skrajno nevarnih in smrtonosnih bolezni.

— Izvedel sem, da pripravljate nove kulture, — je rekel plešasti mož s črno brado, to je Landru.

— Tukaj se, — je rekel mladi medicinee ter vzel v roke temnomodro podolgovato cevko, zapečateno ter pokrito z voskom. — To je ena najbolj nevarnih in smrtonosnih kultur, kar se jih je kdaj razkrilo. Najmanjša infekcija bo povzročila nenadno smrt, brez nevarnosti razkritja.

— Kako naj se je poslužim? — je vprašal Landru, ki je vzel cevko v roko ter jo držal s svojimi suhihimi prsti, dobrovedoč, da ima v svoji roki smrt, gotovo in strahno in s pomočjo tako tajnega sredstva, da bi ne mogel noben zdravnik, patolog ali sodnijski zdravnik izvedenec dojeti njegove krivde. V oni majni cevki je bilo, kot mu je povedal prijatelj, zadosti bakterij bolezni, da se lahko uniči polovica mestnega prebivalstva.

— Vzemite to, — je rekel Morganti ter mu izročil fino iglo iz platina, dolgo nekako tri inč, z majhno zanjko v enem koncu, dočim je bila igla na drugem koncu spojena s steklenim majhnim ročajem.

— Vse, kar vam treba, je pomočiti to iglo v cevko ter prodreti nato z iglo katerokoli jestvino, — čokolado, kruh ali kaj drugega. Oseba, ki se bo poslužila teh bakterij, ne bo ogrožena, kajti spravit jih je treba v telo skozi usta.

— In posledice?

— Usodopolne. Mogoče v štiri in dvajsetih urah ali pa tudi v petih dneh. Vse bo odvisno od konstitucije "bolnika", a smrt bo neizogibna, — je odvrnil mladi Italijan na malomaren način, kajti kot izurjen bakteriolog je bil vedno v večji ali manjši meri pod vplivom omamljivih sredstev.

— Škoda, da ne gre hitreje, — je odvrnil Landru.

— Ne. Da uide razkritju, mora človek vedno poklicati zdravnika. Njegov certifikat je najboljši jamstvo in varstvo pred preiskavo.

— Res — se je smejal Landru ter utaknil cevko in iglo v žep. Obe stvari je preje skrbno položil v majhno skatljico, ki je nekoč vsebovala zapestnice.

— Človek ne more biti nikdar dosti previden. Tukaj je dvesto frankov, kot dogovorjeno, — je dostavil ter pomolil dijašku štiri bankovce po petdeset frankov.

— Ali ni to vredno tristo frankov? — je vprašal Morganti.

— Midva sva se dogovorila kot dobro veste.

— Dobro, torej dvesto in petdeset.

Landru se je obotavljal, a ko nečno je spoznal, da bo mogoče potreboval pomoči tega brezvestnega in zanemarjenega dijačka ter mu vsled tega izročil še en bankovec za petdeset frankov.

Veliki morilec je dejanski barant za petdeset frankov, s pomočjo katerih je hotel uničiti življenje Elze Laporte ter se polastiti njenih desetih tisoč funtov, različnimi znanostmi. Učil se je radiotelefografije, kemije in foto-

grafije. Čeprav ni znal govoriti angleški, je vendar razumel angleške knjige. V njegovi posesti so našli več knjig znanih učenjakov glede strupov, bakteriologije in sličnih predmetov.

Kot pravi umetnik v zločinu si je vedno prizadeval najti nove načine uničenja življenja s pomočjo tako premetenih sredstev, da so slednja proizvedla simptome, ki so natančno soglašali s pričakovani zdravnikov, poklicanih k bolniku.

Onega večera se je zopet sestel z madamo Elzo, svojo "oboževano". Igla bakteriologa z malo modro cevko je ležala na marmici, le par črvljenj proč od mesta, kjer je sedela ona v lepo opremljeni sobi na Place Dancourt. Ko je sedela Elza tam, se je spomnila opisov v Rue des Petits Champs, kot ga ji je podala njena prijateljica, madama Picard. Opis je natančno odgovarjal. Tako popolnoma pa je bila očarana od svojega ljubimca, da ji je bilo mogoče dvomiti o njegovi odkritosti in poštenosti.

On ji je šepetal v uho številne verzice, katere se je bil naučil na pamet ter jih ponavljal vsem svojim žrtvam kot papirgaš prav kot je notorični Razputin ponavljal izreke svoje vere ženskim obnovoalkam v Petrogradu. Landru je bil morilec ter velik, neodoljiv Don Juan, a Razputin je bil tudi ljubimec, ki je znal očarati celo carico vseh Rusov.

Landru kot velik zločinec ljubimkega tipa pa je neprekosljiv in brez dvoma največji kriminalni ljubimec kar jih je kdaj videl svet. Z vsakega vidika je bil presenetljiv.

Naslednjega dne je pisal madami Elzi opravičilno pismo, da se ne bo mogel sestati z njo preje kot pozno zvečer. Resnica pa je bila, da je dobil odgovor na svoj zaničbeni oglas in sicer od neke madame Heon, udove, ki je imela svoj lastni apartament v Parizu in koje hčerka, — vojna udova, — je imela svojo hišo v Ermont, v departamentu Seine-et-Oise.

Madama Heon je v enem času stanovala pri neki prijateljici v Versailles ter dovolila Landruju sestanek v kavarni L'Univers na Place du Louvre.

— Nosila bom majhen, ozek klobuk z modrim trakom, — je pisala. — Sedela bom izven kavarna ob štirih popoldne.

Ponuda je bila mikavna in vsled tega se je opravičil pri Elzi ter šel na sestanek z madamo Heon.

Prišel je na lice mesta ob določeni uri, a takoj se ga je lotil gnus. Ženska z modrim klobukom je bila stara najmanj šestdeset let!

Fuj, — je vskliknil, a v naslednjem trenutku se je ustavil, dvil-

gnil klobuk, se nasmehnil ter predstavil kot Raymond Petit, narkar je sedel poleg nje. Skozl celo uro je govoril z njo ter se obnašal zelo spoštljivo. Ko je izvedel, da ima precejšno svoto denarja na banki, je sklenil dvoriti ji ter se končno polastiti njene denarja.

Landru je bil vedno poln virov in ponavadi je imel dve vrvi na svojem loku. Če se je raztrgala prva, se je poslužil druge. V svoji posesti je imel sredstva, da umori najmanj sto žensk, a velika težka ča je obstajala v tem, kako iznebiti se trupel.

Landru, pod imenom Petit se je s svojim obnašanjem in govornjem takoj pri prvem sestanku priljubil udovi Heon in ko sta se ločila, sta določila sestanek naslednjega četrta. Ko sta tako kramljala, ji je zrl Landru v očim zagonečnim pogledom, katerega so našle ženske tako neodoljivim in takoj je sklenil, da mora postati njegova žrtev.

Deset minut po njenem odhodu je potegnil iz žepa svojo slavno bilježnico ter zapisal pod doti-

nim datumom besedo "Havre", to je mesto, v katerem je bila rojena njegova zadnja pridobitev.

Madama Heon je bila obsojena od onega trenutka naprej, — kot bomo pozneje videli.

Se istega večera se je oglašil pri madami Laporte in večerjala sta skupaj. Nagrada desetih tisoč funtov je stalno razburjala njegove misli in razmišljal je o načrtu, s pomočjo katerega bi se polastil te svote. Čeprav se ni želel poročiti, je vendar spoznal, da bi mu brez poroke ne bo mogoče polastiti se njenega denarja. Ko sta vsled tega sedela onega večera v neki majhni gostilni, jo je prijel za roko ter ji rekel v uho, naj pove dan in mesto, ko se bosta poročila. Nato pa je dostavil:

— Ali hočeva prežveti medene tedne v Italiji? Ali pa bi imela rajše, če bi šla malo v Anglijo?

Predlog glede medenih tednov je bil skrajno mičen za mlado vojno udovo in ker so izginile medtem vse njene sumnje, je privoli-la in sklenila sta, da se kmalu poročita, kajti napadi iz zraka v Parizu so bili strašni.

Italija in bodoča vojna.

Italijanski vojaški strokovnjak Angelo Gatti je priobčil v "Corriere della Sera" članek o pomankljivih pripravah italijanske vojske za bodočo vojno. Gatti je v velikih skrbih za Italijo, ker nima dovolj modernih vojaških strojev, brez katerih je onemogočena vsaka obramba na fronti in v zaledju. Iz njegovega dokazovanja o obrambi pa sledi potreba za zadostne priprave za izvedbo napadalnih načrtov.

Gatti pričenja svoja izvajanja s sledečimi primerom. Italija ima najboljšo vojsko na svetu, ki je ob vzburhu vojne razpostavljena ob meji. Vojaštvo je na Alpah in v dolinah ter ni kraja, kamor ne bi dosegale italijanske baterije. Iz sovražnega ozemlja odpluje močena skupina zrakoplovov preko naših obrambnih črt ter pride nad središče italijanskega življenja in skladišče: nad Milan, nad Rim, nad Piacenzo in nad Bologna. Redki naši tipovi ji niso mogli preprečiti prodiranja, naši slabi zrakoplovi, razkropljeni v podonavski nižini in drugod se niso niti srečali s sovražnimi, ki mečejo nad naša mesta ogromne množine novih silnih eksplozivnih snovi in udušljivih plinov. Potem ko so sovražni zrakoplovi uničili glavne železniške postaje, železniške tise galerije in mostove, je naša, če tudi izborna pripravlje na vojska, na fronti ločena od svoje operacijske baze.

Ali recimo, da se prikaže pričakovano na Krasu, na velikih obrežnih cestah in v glavnih italijanskih dolinah mogočna skupina sovražnih tankov one vrste, ki napravijo na uro več kot pa deset kilometrov. O tem govoriti ni pretirano, saj jih je imela Francija ob koncu svetovne vojne okoli 6000! — Sovražni stroji uničijo zgolj človeški odpor, kar se je skoraj vedno zgodilo pri anglekih in francoskih akcijah proti Nemeem, ter razširijo odprtino za napad.

To ni iz Wellsonovih romanov! Ne, ampak kar je sledilo državnikom, ki nočejo nove vojne, ker vedo, kako strašna bi bila, se mora spomniti, da so ti državniki vedno govorili o vlogi strojev v bodoči vojni. Lloyd George in Farling sta opozarjala na to okolnost, toda Italijani tega v splošnem niso zadostno upoštevali in kakor se nam zdi, niti vojaški krogi, niti vojaški strokovnjaki!

Kakšna bo bodoča vojna, se ne ve, gotovo pa je, da bo temeljila na rezultatih svetovne vojne in da se bo razvila po volji človeškega razuma in slučajev. Rezultat minule vojne pa je bil triumf

strojev, predvsem zrakoplovov. Ne smemo pozabiti, da so bin pred koncem vojne končani načrti za nove vojne stroje in ti načrti gotovo niso izginili. Lloyd George je nedavno izjavil da pomenijo novi izumi v vojni industriji nova pota za angleško politiko.

Gatti opozarja nato italijanske merodajne kroge, da niso v tem oziru ukrenili ničesar ali pa mnogo premalo. Kritizira dejstvo, da je dovoljenih samo 65 milijonov za zrakoplove, od katerih se potroši letno 22 milijonov za popravila zrakoplovov. Nadalje ne more razumeti, kako je mogoče, da ima Italija samo štiri tanke in da jih bo imela po dolgem času samo 100 napram 6000 francoskih. Italija nima organiziranih vojaških delavnic za kemijo in fiziko ter se skrbi za dovoljne množine strupenih plinov.

Italija se mora bolj kakor vsaka druga država pravočasno preskrbeti z vsemi modernimi vojnimi stroji in z ostalimi modernimi vojnimi sredstvi. Izgovor, da ni denarja, ne sme biti merodajen. Za vojsko in mornarico mora biti vedno dovolj denarja. V današnjih časih predvsem za moderne stroje, kar se na ta način šteti s človeškim materijalom. In tega se morajo zavedati vsi Italijani.

Istčasno pa se zavzema v "Secolo" tudi general Luigi Capello za povečanje izdatkov za vojne svrhe. Tudi on pravi, da bo izid bodoče vojne odvisen predvsem od zrakoplovstva in izpopolnjenih ostalih morilnih strojev, kar bo povzročilo tudi nove politične in socialne razmere. Na vsak način pa je izključena moderna vojna priprava po vzgledu predvojne organizma. Moderne priprave vsake na vojno bodo morale dobiti tudi med ljudstvom globljsje korenine.

Tako sodijo italijanski vojaški strokovnjaki o bodoči vojni in opozarjajo na vlogo strojev in na vso italijansko javnost, da se mora italijanska vojska izpopolniti z vsemi modernimi vojnimi sredstvi. Celokupno italijansko časopisje podpira te zahteve.

Dalmatinska revijera.

Iz Splita poročajo: Še nobeno leto ni bilo v Dalmaciji toliko tujcev, kakor letos. V Dubrovniku so letos vsi hoteli, penzionji in zasebne hiše polne tujcev iz vseh krajev sveta: v Splitu ni prazne ene sobe. Največ je Čehov, katere je Dalmacija slovenska revijera. Vročina krepko pritiska, vseh kopalnišnih in na moraki obali vlada živahno vrvenje.

Poglavje o dolgovih.

Sedaj trka Francija na trdo sree Washingtona, da bi se odprlo in sprejelo njene pritožbe. Ugledni francoski finančnik Parmetier potuje v Ameriko, da razjasni Zruženim državam situacijo, v kateri se giblje Francija, vedno bolj v skrbih zbog finančnih bremen, ki težijo na njej.

Ako bi Francija morala plačati tekom 25 let vse svote z obrestmi vred, ki jih dolguje Angliji in Združenim državam, bi plačala vsega skupaj mnogo več nego ima dobiti v tem času od Nemčije. — Res je sicer, da bo Nemčija plačevala tudi še po 25 letih, ampak po mnenju "Tempsa" a se dvomi, ali bo mogla Nemčija vse odšteti ob pravem trenutku. Francija pa tudi ne more stati ob strani Nemčije le v ulogi orožnika. Nemški dolg je fiksiran na 132 milijard zlatih mark, katere vsota vsebuje tudi odstotke, porazvrščene na dolgo število let. V sedanji vrednosti znaša nemški dolg okoli 50 milijard zlatih mark, od katerih odpada na Francijo 26 milijard. Francija pa dolguje po sedanji vrednosti Angliji in Združenim državam 24 milijard in 600 milijonov zlatih mark. Francozi pravijo na to, da ako Nemčija ne plača do zadnjega nevena vsega, kar je dolžna, potem Francija pravzaprav za reparacije ne dobi nikakega denarja in vrhu tega bo v največji zadregi napram svojim upnikom. Vojna škoda na Francoskem se ceni na 84 milijard frankov, kar po sedanjem kurzu predstavlja okoli 30 milijard zlatih mark. To, kar ima dobiti Francija od Nemčije, ne dozeže niti z daleka vojne škode, ki jo trpi francoska dežela. Francoski tisk izjava na to, da ob takih razmerah angleška in ameriška vlada vendar ne bi mogli pristopiti k Franciji z zahtevo, da jima plača svoje dolgeve z obrestmi vred. — "Temps" sodi po vsem tem, da treba pričeti razpravljati o razoroženju! Po sedanjem napetem položaju se je bati razgovorov, polnih resne nevarnosti.

Angleži gledajo prgeej srepo na francosko misijo, ki stopi pred ameriško vlado zbog ureditve dolgov francoske države napram Ameriki, in navajajo, kako so se že angleška odposlansva trudila v Ameriki, da bi dosegla ureditev, oziroma opustitev medzaveznikskih dolgov. Pa zamen je bil ves trud. Unkel Sam je gluh za takele nasvete, in pritožbe in prošnje, pa hoče imeti svoj denar nazaj. Anglija je vrnila svoje posredovanje v Ameriki bolj na tihem, ker noče razodovati svetu svojih dol-

gov tako na glas, kakor to dela sedaj Francija. Pa Angliji bi ne bilo tudi prav nič všeč, ako bi morda Francija dosegla kaj v Washingtonu, kjer ni prišla do nikakega vspeha Anglija.

Tako je poglavje o dolgovih polno težkoč in nam kaže, da sta glavna činitelja v obnovi Evrope sama polna skrbi in nikakor ne moreta pomagati tako, kakor to zahtevajo sedanje povojne razmere. Zato se moramo vracati vedno z nova k misli in opreti se moramo za stalno te misli, da v glavnem obnovi Evrope le lastno delo in lastna inicijativa njenih po vojni prizadetih narodov. Up na Ameriko je vedno manjši in če Anglija in Francija tam ne opravita nič, kaj naj opravijo drugi!

Bavarska proti republikanski Nemčiji.

"Munchner Zeitung" piše, da se Bavarska ne nahaja na koncu, ampak v začetku krize. Bavarsk mora na vsak način ohraniti svojo samostalnost, katere ne sme izgubiti z nobenim gnlim kompromisom. Bavarska klerikalna stranka je intranzigentna napram zakonu o zaščiti nemške republike. Boj proti temu zakonskemu načrtu bi pomenil boj proti ustavi in proti obstoju države. — Klerikaleci grozijo s federalizmom ter so izdali parolo, da morajo vsi njihovi pristajši stati v sklenjeni vrsti za svojimi vditelji. — Republikanska državna zveza v Monakovem je poslala mestnemu svetu zahtevo da mora takoj srzemeniti Kraljev trg v republikanski trg. Nadalje je zahtevala od vlade, da se sme v bodoče trpeti nobene monahistične propagande na vsenčilišču.

Veleizdajniški proces proti Karolyiju.

ki naj bi se bil pričel sredi tega meseca, je na prošnjo madžarskega erarja odgodil do 27. novembra t. l.

Slovenski Pleskar in Tapetnik.

Slovenci v New Yorku, ki imate hiše in potrebujete kakakega barvanja, obrnite se na Slovence, ki je v barvarski stroki mojstersko izvešan in izvrši najboljšje delo za zmerno ceno.

FRANK SUHAR
541-543 W. 144 ST., NEW YORK

Na splošno željo smo izdali ponatis slavnega dela BERTE pl. SUTTNER-JEVE

STRAHOTE VOJNE

DOLI Z OROŽJEM

Drugi prenovljeni natis.

Spisala BERTA pl. SUTTNER

Priredil J. T.

PONATIS IZ "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
New York

Ta knjiga je povzročila silno senzacijo po vsem civiliziranem svetu.

Najboljši dokaz, da je delo res nekaj posebnega, je ta, ker je dobila pisateljica Noblovo nagrado, katere so deležni le največji znanstveniki, pesniki in pisatelji.

Gena, skoraj tristo strani obsegajoči knjigi, je samo 50c s poštnino vred.

NAROČILNI LIST.

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York

Priloženo dobite 50 centov, zakar Vas prosim, da mi pošljete knjigo "STRAHOTE VOJNE" - Doli z orožjem.

Ime

Naslov

Pošljite gornji kupon še danes ter priložite zahtevano svoto. Ko boste prečitali, boste rekli: "Kaj takega še nisem čital".

"Kavalirski" častnik.

Iz Maribora poročajo: Poslednji žebot je bila te dni pri odhodu v Beograd izročena sledeča zanimiva zadeva, da ukrene potrebne ukrepe v parlamentu. Dne 19. julija 1919. je prišel podpolkovnik Nedeljković, komandant pukovske okrožne komande v Sinju, s svojo soprogo v hotel Evropa v Celju. Natakariji, ki ga je hotel postreči je naročil, naj obvesti drugo natakarijo Frančiško Kostanjšek, da se pusti samo od nje streči. Omenjena se ga je pa bala, ker ji je že preje zagrozil, da jo pretepe, ako ne stopi "mirno" pred njim. Ker pa je morala postreči drugim v njegovi bližini se dečim gostom, je morala priti bliž njega. Tedaj je Nedeljković nanjo zakričal, zakaj ravno njega noče streči. Nato mu je ponudila jedilni list, katerega ji je iztrgal iz roke ter zopet vpil nad njo. Ko mu je nato nakarica odgovorila, da se ga je zblala rad njegove grožnje, da jo pretepe in je že pripomnila, da ni njegov pes, je Nedeljković uprl vseh gostov zgrabil za ramo, ji raztrgal bluzo ter jo štrikrat tako močno udaril po glavi, da sta se strla o ba uhana ter je kmalu nato se nesvesčena zgrudila na tla. Glasom zdravniškega spravevala dr. Ipavica so jo prepeljali v bolnico, kjer je šele osmi dan prišla k vesti. Ko so jo hoteli prepeljati v njeno domovinsko občino, je spetoma zopet dobila take napade onesveščenosti, da so jo prepeljali v bolnico v Ljubljano, kjer je ostala skoro eno leto deloma na od delku za živčne bolezni deloma za slaboumnost. Dokaz dr. Jesenko zdravnik v Celju, dr. Robida, primarij v Ljubli. Po zdravniškem mnenju je omenjena vsled silnih udarcev zadobila težke smrtonosne nevarne poškodbe v glavi (pretes možganov in krvavljenje možganov v zvezi s trajnim motenjem poslušnosti ter motenjem živčnega sistema; postala je toraj za svojo službo takorekno nesposobna). — Med pričani dogodki se navaja tudi poslanec g. Etlbin Kristian Imenovan je nastopila civilni pravno pot in zahtev odškodnine. Gospod podpolkovnik se je dal mirno tožiti v Splitu. — Neznan nam je v katerem štadiju se proces danes nahaja; vemo le, da je težko poškodovana se dane brez vsakega zadostjenja in odškodnine.

Vesti iz Rusije.

Kdo je v boljševiskih ječah? Petrogradska "Pravda" prebujenje podatke o prebivalstvu je v sovjetski Rusiji. Po sbejalnem po ložaju je v ječah 79 odstotkov delavcev, kmetov, kozakov in nižjih uslužbenecv, 8 odstotkov v višjih carskih oficirjev in uradnikov ter 12 odstotkov zastopnikov buržazije. Po političnem prepričanju je 51 odstotkov socialistov raznih smeri, 30 odstotkov "izvenstrankarskih elementov", 17 odstotkov desničarjev in 2 odstotka komunistov.

Vojne priprave

V vojaško-revolucionarnem sovjetu se je razpravljalo o organizaciji rdeče vojske v bodočnosti. Do 1. julija je morala biti izvršena razmetitev vojske, predvsem konjenice v Ukrajini. Veliko pozornost posvečajo vojaški krogi stratezičnim železnicam in vojni mornarici.

Orkveno življenje.

Belinski soe. revol. "Golos Rosiji" priobčuje izveščje iz nekoga pisma iz Petrograda: V cerkvenem življenju so se hederi in razkol. Skupina svečnikov je primorala patrijarha, da je podal ostavko ter je prevzela začasno cerkveno upravo. Tej skupini načeluje petrogradski svečenik Vvedenski, ki je talentiran govornik in inteligent, toda igra ulogo lutke moskovske vlade. "Gazeta Varšavska" poroča da je poljska vlada na podlagi pogodbe v Rigi intervenirala v Moskvi zaradi aretacije katoliškega nadškofa v Petrogradu.

Kolera.

Kijevska "Proletarska Pravda" poroča, da se v južni Rusiji vedno bolj širi kolera. V Carstvu je dnevno okoli 70, v Odesi in Nikolajevu okoli 50, na Krimu okoli 265 slučajev. Meseca maja je obbolelo na kolero več ljudi nego v celotnem lanskem letu.

Adria Motor Car Corporation nudi veliko priliko Slovincem.

Predsednik Louis F. Vremšak opozarja v naslednjem svoje rojake, naj postanejo solastniki napredujoče tovarne v Batavia, N. Y. Njegov načrt bo zadovoljil vsakogar. Hitrega delovanja bo treba, če ne, bo prilika zaedno izbegla. Tovarna je preplavljena z naročili za Adria karo, ki obljublja zrevolucionirati avtomobilno industrijo.

Preej zanimanja je kazalo veliko število Slovencev po celi državi za članke in slike, ki je izšla v Glas Naroda v pričetku preteklega meseca glede velike Adria Motor Car Corporation, ki se nahaja v Batavia, N. Y. Soglasno s novim ugotovljenim predsednika, Louis Vremška je bila tvornica lobesedno preplavljena s pismi čitateljev tega lista, ki so pisali korporaciji z željo, da dobe bolj popolne informacije glede njenih aktivnosti.

Veliko število pisem, — je rekel Mr. Vremšak, v odgovor na vodilno vprašanje, — ni stavilo le vprašanj glede cene, sloga, teže, izvanrednih novosti, datuma, dobave in drugih stvari, tikačih se Adria kare, temveč je skušalo tudi izvedati, če bi mogli postati na ta ali oni način zainteresirani pri tem hitro naraščajočem industrijskem podjetju, ki obljublja postati vreden industrijski spomenik podjetnosti našega naroda, podjetje, na katero so Slovenci v splošnem lahko ponosni. — Praktično vsa pisma, — je nadaljeval — vsebujejo besede vspodbude, dobre volje ter splošne izraze zaupanja, obenem z resnimi željami za naš bodoči uspeh.

Predsednik Vremšak je rekel v nadaljnjem, da ni imel v svojem prvem članku nobenega drugega namena kot seznaniti svoje rojake z dejstvom, da obstaja v deželi velika in hitro napredujoča korporacija, ki izdeluje novo in lastno iznajdbo, obstoječo iz avtomobila z osmi, ki ne nosijo teže. To bo brez dvoma, zrevolucioniralo celotno industrijo in z velikim ponosom lahko opozorimo na to dejstvo, kajti iznajdba je slovenska in podjetje vodijo Slovenci.

Prilika za sovedeležbo.

Ker pa jih je toliko, ki bi radi izvedeli nekaj več in bolj podrobne glave glede tega predloga in ker jih je par, ki ustrajajo pri zahtevi, da se jim pusti postati zainteresiranim v kompaniji, je sklenil povedati celo svojo povest s posredovanjem Glas Naroda ter odgovoriti na ta način na številna vprašanja, katera so stavili naši ljudje. Obenem pa imajo čitatelji tudi priliko, ozreti se s pomočjo priloženih slik v notranjost zapolsne tvornice. Ob istem času pa vodstvo lahko nudi načrt, kako bi se mogli vsaj nekateri izmed zainteresiranih sodelovati brez dvoma zagotovljenega uspeha na prav.

V prvi vrsti, kot že omenjeno v prvem poročilu, se nahaja naprava v Batavia, N. Y., ki leži manj kot eno uro od mesta Buffalo ter je ena največjih in najbolj modernih naprav v celi dotični sekciji dežele. Naši čitatelji se bodo brez dvoma spomnili slike, ki je izšla v listu v zvezi z omenjenim člankom. Naprava pokriva nad 60.000 črveljev prostora ter je opremljena z najbolj modernimi stroji za izdelovanje motornih kar, kar jih more kupiti denar. Ker pa se nahaja tik poleg glavne proge New York Central železnice ter Erie železnice — s katerima železnicama je zvezana kompanija s stranskimi tračnicami, — se lahko razume, da je idealno situirana za uspešno izvrševanje svojega proizvoda.

Kar se tiče kare same, koje slike vidite priloženo, izjavljajo izvedenci v tej stroki, da je v mehanicnem oziru za leta pred drugimi in da so osi, ki ne nosijo teže, enostavno izdelane ter druge stvari zasnovane na tako umetniški način, da bo karo z lahko izdelovati v veliki množini.

jo staviti v svoj lastni razred in da bo ta karo brez dvoma zrevolucionirala celotno avtomobilsko industrijo.

Kar se tiče predsednika Vremška se je že dosti povedalo v prejšnjem sporočilu, a on govori rajše o svoji kari kot pa o svoji osebi, čeprav je povsem primerno mimogrede omeniti, da je on, ki je prišel v deželo kot mlad mož, star nekaj nad dvajset let, ne da bi znal besedico angleščine, izrisal načrt za slavno Palmer-Singer karo, ki je predstavljala tako senzacijo na slavni avtomobilski razstavi v Madison Square Garden.

Adria je značilna karo.

Po letih skrbnega študiranja ter tajnega eksperimentiranja je proizvedel ta sijajni izvedenec na avtomobilskem polju zelo značilno karo, ki je zgrajena na povsem novih principih. V prvi vrsti je karo krasnega sloga, ki vedno obrne naše pozornost ljudi, ki pa se takoj nato prično zanimati za povsem posebno mehanično konstrukcijo te kare.

Kot že omenjeno je bila ta karo sestavljena v prvi vrsti za produkcijo v velikem. Telo kare obstaja iz treh ločenih delov. Tako zvan cowl, sprednji sedež in zadnji sedež so postavljeni posebej ter zavzemajo vsled tega manj prostora, dočim dovoljujejo ob istem času večjo možno silo pri grajenju. Vse to pa je postavljeno direktno na jekleni okvir in na ta način se je popolnoma odpravilo vse škripanje. V slučaju poloma te ali ene vrste pa lahko kupi človek podrti komad, mesto da bi si moral dobiti cel novi "body" kot se zgodi to pogosto pri navadnih karah.

Posebni in patentirani izris body-a obenem s splošno zunanostjo kare pa je stranskega pomena vsprilo glavne točke, ki obstaja iz lahkega načina kako voziti to karo. To pa se je doseglo z izločenjem skoro vse takozvane "unsprung" teže.

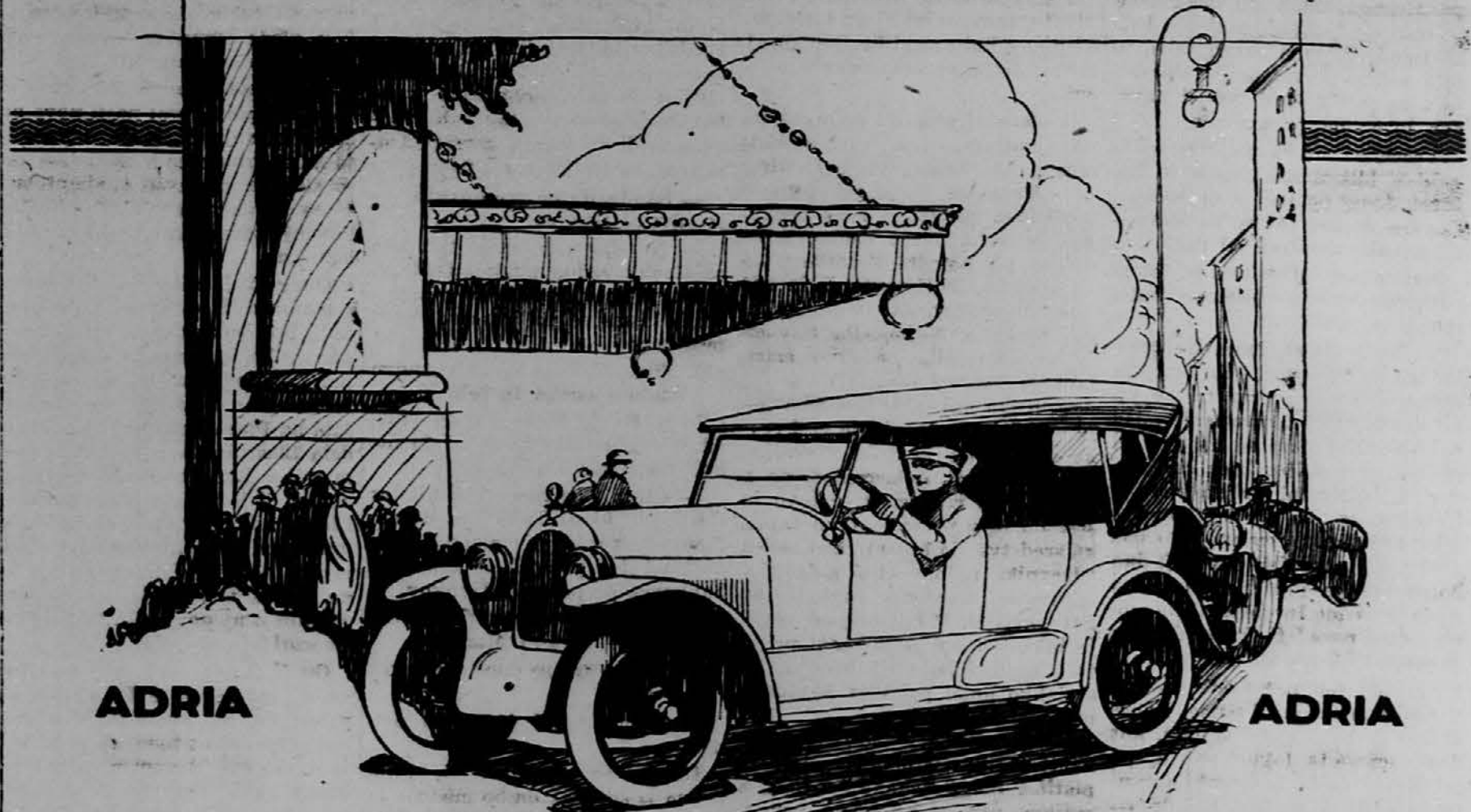
Kaj pomenja "unsprung teža"

Unsprung teža, — je rekel superintendent John W. Dease, ki je prišel k Mr. Vremšku ter se vmešal v pogovor pri tej točki, — je nekaj, česar povprečni avtomobilist ne razume, a jaz bom skušal pojasniti. Vi vidite — tu pri tem je pokazal na dno kare — celi spodnji "rigging" navadnega avtomobila počiva na osi. To se pravi kolesa, teža osi in vzmetov samih, propeler in ostali predmeti, ki se nahajajo pod okvirom. Če poskoči navadna karo na cesti, udari vsa ta teža, ki se nahaja spodaj in ki znaša pri večini kar kakih petsto funtov proti "body"-ju in posledica tega je v slučaju, da vozi karo hitro, da se veliko poveča sila sunka. Oni, ki se nahajajo v zadnjih sedežih, so ponavadi vrženi proti strehi kare. Če je vrditna v tleh dosti globoka ter sunki dosti velik, se nudi avtomobilistu prilika, da si zlomi os.

Izločenje sunka.

Pri Adria kari, — je nadaljeval ter skušal pojasniti celo stvar, — pa je vsa ta takozvana "unsprung" teža na premeten način na posebnem in patentiranem vzmetu in sicer tako, da se je odpravila popolnoma vsa sila takega sunka. Voznik ni vsled tega nikdar prisiljen zapustiti svoj sedež, ker je ta "unsprung teža" udarila ob body kare. V namenu, da se proti balancira to unsprung teža pri navadnih karah, je potrebno zelo obtežiti zgornji del ka

"The Adria", (4 cilindrski touring car model). Na sliki vidite eno izmed kar, katere "non-load-carrying" osi, čudovito priproste vozilne zmognosti ter značilno ceneno vzdrževanje je povzročilo tako presenečenje v avtomobilni industriji.

re in to je tudi vzrok izdelovanja težkih tipov avtomobilov, ki porabijo toliko goriva ter direktno žro pnevmatiko. Vsled tega izjavljajo tudi tako pogosto znani inženirji, da bi rajše odpravili en funt teže pod vzmeti kot pa deset funtov nad njimi.

Sedaj vidite zakaj se toliko govori o Adria kari, kaj ne? — je rekel Mr. Vremšak, ki se je zopet pridružil pogovoru in ki je v nadaljnjem podrobno razložil po polni način, kako se je vse slabe strani navadnih avtomobilov odpravilo s pomočjo patentiranega vzmeta lepo izgledajoče Adria kare.

Koncem konca je predsednik pokazal, kako je mogla njegova karo radi svoje lahkote ter osti, ki ne nosijo teže, napraviti petnajst do dvajset tisoč milj z eno samo garnituro obrocev ter ob istem času napraviti povprečno po 25 milj na eno galono goriva.

Vse te točke, — je dostavil, — obenem v dejstvu, da se drž karo ceste boljše pri veliki nagibci kot pa katerikoli izmed težkih tipov avtomobilov ter z nadaljnjim dejstvom, da je zamišljena karo za produkcijo v velikem ter da stane le \$ 1395 f. o. b. Batavia, N. Y., — predstavlja brez dvoma ugodno ponudbo s trgovskega stališča, kaj ne? — je rekel predsednik in pri tem mu je hušknil preko drugače resnega lica smehljaj zadovoljstva.

Mali vzdrževalni stroški.

Vse to dokazuje, — je rekel pri sklepu svojih pojasnil glede kare, — da stane vzdrževanje Adria kare komaj polovico navadne kare in zobenega dvoma ne more biti, da bo karo prekosila vse druge na celotnem avtomobilskem trgu. Raditega tudi lahko vozi ta karo po cestah z naglie štirideset milj na uro, kjer bi navadna karo ne upala voziti se z naglie petnajstih milj ter ob istem zadržati za karo vse sunke, ki škodujejo stroju, body-ju in drugim bistvenim delom kare.

Nikakih omajanih vijakov in nikakega škripanja na Adria kari, — je rekel ter pri tem značilno zamahnil z roko, ko je odšel iz tornice v pisarno, kjer je pokazal cele kupe pisem, katera so mu pisali rojaki in prijatelji.

Vidite, kaj pravijo moji ljudje? — je dostavil odlični mož, ki je pokazal pisma, omenjena zgoraj. Ko so ga vprašali, kaj namerava storiti za ljudi, ki se hočejo v večjem ali manjšem obsegu aktivno vdeležiti kupčije z njegovo značilno iznajdbo, je podal Mr. Vremšak naslednje ugotovilo:

Kot sem že poprej ugotovil je Adria Motor Corporation naravnost preplavljena z naročili ter imamo več posl kot ga bomo mogli zmagati v naslednjem letu in pol. Kakorhitro bomo dobili dosti denarja da lahko pričnemo s kvantitativno produkcijo, ni po

mojih mislih niti najmanjšega dvoma, da bomo postali predmet pozornosti od strani cele avtomobilske industrije.

Mi izdelujemo več različnih modelov kar in v sedanjem času smo sprejemali naročila za touring-kare, roadsterje, sportne kare, kupeje in sedane, to je avtomobile s štirimi cilindri in 120 inčev površine pri kolesih. Touring-kare, roadsterje in sportne kare te velikosti se bo prodajalo po \$ 1395; kupeje po \$ 1750 in sedane po \$ 1965. Takozvane Big-Six kare s površino 130 inčev se bo prodajalo po \$ 1605 in sedane po \$ 2170. Vse te cene veljajo seveda f. o. b. Batavia, N. Y.

Prilika za Slovence.

Mi skušamo nastaviti v naši tvornici tako veliko število Slovencev kot le moreče, kajti kot sem rekel že preje, so po mojem mnenju najbolj natančni in pazljivi rokodelci kar jih je na svetu. Ponudil sem tudi enajst izbranih agentur za Adria kare v izbranih ozemljih ter iskreno upam, da bom mogel skleniti dogovor z enajstimi prvorazrednimi možni solidnega finančnega in trgovskega položaja, ki naj bi vodili za nas posle v različnih razdeljvalnih točkah, kajti mi hočemo le skrajno odgovorne ljudi, ki bodo posredovali prodajo naših kar.

Listi v Buffalo so govorili v splošnem zelo laskavo o naši korporaciji, ki je kapitalizirana z glavnico \$ 5.000.000 in eden izmed listov, ki je označil našo karo kot revolucionarno za drugo največjo ameriško industrijo, je šel celo tako daleč, da je napovedoval, da bo Adria karo brez dvoma magnet, ki bo potegnil motorno industrijo nazaj v Buffalo iz njenega sedanjega bivališča v Detroitu, Mich. in okolici.

Cene naših kar se je uredilo tako, da bo imela kompanija nekako \$300 čistega dobička pri vsaki kari, katero se proda. Iz tega je lahko razvidno, da bi lahko na pravila korporacije, tudi če bi prodala le 10.000 kar na leto, \$3.000.000, katera svota bi samoposobi zadostovala, da se izplača 60 odstotne dividende na celo kapitalizacijo kompanije.

Številni naši ljudje, ki so

pisali tvornici, so predlagali, da naj se stavi predlog izključno le Slovincem, da naj se upravlja ter vodi napravo izključno le s Slovinci in da naj se proda delnice edino le Slovincem, ne da bi se poklicalo na pomoč tuj kapital. To jim lahko zagotovim prav se da glede uprave, a lastništvo je seveda izključno le njih zadeva.

V namenu, da lahko zadostim željam teh ljudi v kolikor pač moreče, sem se dogovoril s svetom ravnateljev, da naj se stavi posebno in omejeno ponudbo za izključno korist naših rojakov.

V soglasju s tem smo stavili na stran 15.000 navadnih delnic (nikakih preferenčnih delnic ni v tej kompaniji in vsakdo ima isto priliko) za izključno prodajo med Slovinci. Te delnice se bo prodalo le tem ljudem za prvotno prodajno ceno \$ 10.00 za delnico.

Cena bo moreče hitro poskočila

Ko smo pričeli, še predno smo imeli tvornico ter je bila karo šele v eksperimentalnem štadiju, se je prodajalo delnice po deset dolarjev. Pozneje, ko smo izdelali karo, prenehali z eksperimenti ter dobili veliko tvornico, v kateri se nahajamo sedaj, so naše delnice takoj poskočile na \$12.50, za katero ceno se jih prodaja sedaj ter vas hočem posvariti, da pričakujem nadaljnega povišanja vrednosti delnic v pričetku bodoče jeseni.

Kot ugotovljeno pa smo dali na stran te delnice za prvotno ceno po \$ 10.00 v namenu, da ustrežemo onim, ki čutijo, da se jih ni upoštevalo in ki si žele prilike, da se vdeležijo podjetja. Po prodaji teh delnic pa se ne bo audito napredaj nikakih nadaljnjih delnic za drugo kot sedaj veljavno ceno, namreč po \$ 12.50, katera ceno pa bo brez dvoma še poskočila. Opozorilo se me je na dejstvo, da je dosti naših ljudi v tej deželi, ki bi bili ponosni biti delni lastniki velikega podjetja te vrste in izključno iz tega vzroka stavljam sčaj to ponudbo.

Jaz hočem še enkrat poudariti, da velja ta privilegij le za Slovence in le za toliko časa, dokler se ne bo prodalo tega dela delnic.

Poslužite se kupona radi večje ugodnosti.

Iz tega vzroka sem pridell spodaj nahajajoči se kupon, katerega izpolnite, opremite s svojim podpisom ter pošljite z money-orderom, čekom, ekspresnim čekom ali draftom za svoto, katero hočete podpisati. Takoj po sprejemu v tvornici boste dobili obvestilo o sprejemu in vaši certifikati vam bodo poslani kakorhitro jih bo moreče izstaviti.

En ček, money-order ali drugo se lahko rabi za podpisanje, vendar pa se ne bo upoštevalo nikakega čeka za manj kot deset delnic. Če se želi več kot en certifikat za podpisano svoto, omenite to v svojem pismu ter napišite imena in naslove ljudi, za katere hoče imeti izstavljene certifikate.

Glavni namen ponudbe 15.000 delnic je, da se kar največ je število Slovencev vdeležilo lastništva tega podjetja in korporacija si vsled tega rezervira pravico, da izda v vsakem slučaju manjšo množino delnic kot pa se zahteva in da vrne kupcu ček kompanije za razliko.

Nikakega favoritizma.

Absolutno nikakega favoritizma se ne bo kazalo v celi zadevi. Knjige za ta posebni del delnice bodo odprte na dan, ko bo izšel ta članek v Glas Naroda in prvi, ki bo poslal, bo prvi postrežen ter natančno v redu, po katerem bodo prihajala naročila.

Dobički avtomobilskih kompanij so bili v zadnjih par letih naravnost fenomenalni, — uspehi naše kare je praktično zagotovljeni in trg čaka nanjo. Adria delnice bodo poskočile v vrednosti ter bodo prinašale moreče največje dividende v deželi. V vsakem slučaju pa se ne bo prodalo več delnic kot je neobhodno potrebno za kvantitativno produkcijo. Prilika poteka na vaša vrata le enkrat in to je prva, zadnja in edina prilika, katero se vam nudi. Ne obojavljajte, ne odlašajte, poslušajte impulz ter se podpišite.

Vse čke naj se napravi izplačljivim in vsa pisma naj se naslovijo na Adria Motor Car Corporation, Batavia, N. Y.

POSEBNI KUPON

Prijava za glavnico
ADRIA MOTOR CAR CORPORATION
Batavia, N. Y.

Dne 192

S tem podpisujem za skupne glavnice ADRIA MOTOR CAR CORPORATION v polnem plačanih in brez obveznosti, po tej sedanji, posebno ponudni, prodajni ceni, po \$10.00 delnica, za svoto \$..... v polnem plačilu zanje.

Izstavite vse čke na ADRIA MOTOR CAR CORPORATION.

Družba si pridržuje pravico zavreči v kateremkoli slučaju katerokoli prijavo. V tem slučaju dobi prijavljeni vplačano svoto točno nazaj.

Ime
Naslov
Mesto in država

Vladimir Levstik:

VIŠNJEVA REPATICA.

(Nadaljevanje.)

Se preden je dokončal te množične besede, se je oglašil v predsobi razgovor Ego in njegove sestre. Kmalu za njima je prišlo več gostov, ki so obkrožili grofa in ga zapletli v toliko pomenov, da sta morala odločiti Smučiklasom vsa nadaljnja razodetja do ugodnejše prilike. Večer je bil vžle temu eden najlepših, kar jih je nekak odvetnik v tej velepolitični dobi svojega življenja; zabava je kipele brezskrbno in iskro, šale so se kresale z vseh strani, vseobna veselost je privabila celo gospo Antoinetto iz njene migrenske samote. Najprisrčnejše se je razvel nadični Smučiklas, čeprav mu je bilo pri duši, kakor bi plaval v nekakšni omami; porcelan paradiz ki mu ga je odprl visoki gost s svojimi namigljaji, je bil čisto zmedel njegovo sicer tako trezno glavo. S polubredasto srečo na obrazu je skilil zdajpazdaj v kotiček na zofi, kjer sta se razumela grof in Nina, da nikoli tega, in tehtal sam pri sebi zdaj sladki pokloni njegovega visokorodja, zdaj zagonetno obljubo, da bo sta kmalu govorila "o vsem"; ko je pristel nazadnje še jedva prikrito neznost, s katero se je grof poslovil od hčere, si ni mogel reči drugega, kakor da je na obzorju tudi poslednja najvišja izpolnitev njegovih častihlepih sanj.

"Takole se mora jemati ljudi v roke!" je dejal sogropi, ko je hodil s širokimi koraki po njeni spalnici ter ji razlagal nocojšnji uspeh. "Pa reci, ali sem dosegel malo!"

"Ni vredno, da bi povedal..." Dvajsettisoč, ako pomnim prav; in če bi bilo dvakrat toliko — na garji!"

"Vsaka stvar je vredna svoje cene," je pritrdila žena ter na slonila glavo na njegove prsi. — "Papaček že ve, kaj dela."

"Beraških dvajsettisoč kron — to je prvi obrok njene dote..."

"Čigave?"

"I. Ninkine; kako si počasni misli. Prvi obrok njene dote! O vsak vinar mu zaračunam o svojem času; Smučiklas ni dal ničesar zastoj, odkar dela za narodov blagor, hehe..."

"Samo da bi šlo po sreči!" je vzdihnila gospa Antoinetta. "Komaj si upam misliti, da jo izpelješ do onca."

"Strahopetnost in malodušje! Vam babnicam se zvrtili v glavi ko se začitimo mi šele prav sigurno; gluhe in slepe ste, kadar je treba gledati in poslušati. Mar, nisi videla, kako jo požira z očmi? Petošolec, ti pravim! In saj mi je prej napol priznal; glas se mu je tresel, verjameš! Ne boš ti meni — ne boš, dovolj kož sem slekel na svet; moja reč se sklada kakor kolo s kolesom v mašini. Da, da, kolo s kolesom, — on zavisi od drugega; zato glejte vedve! Res sem ga priklenil nase in ga še bom, ne boj se, doktor ne bo visel karer muha v pajkovi mreži; baronstvo se mi takorekoč že spodobi; ni vrag, da bi bil tako umazan. Noblesse oblige, pravijo Francozi. Ampak, če se dodobra zatrapa v Nimo je tudi potrebno, da nas povijažo; saj veš, da mu njegov presvetli starci ne more dopustiti ženitve z navadno meščanko."

"Mesalliance!" je zategnila Antoinetta, kakor bi bila že zdav naj baronica. "Da, pri Nataly von Schimmelyness najdeš mnogo tihl slučajev."

"Zato pa, in piši me v uho, ti s svojo Kanally von Fimmerschies, ali kako ji praviš. Glav grem za tem, da nās povijažo; ti glej da ga punica ujame, zakaj potem se mora zgoditi! Napni vse moči porabi vsa sredstva, nauči jo vseh zvijač, ki si jih znala včasih — še več!"

"Oh, papaček!" je vzkliknila mati užaljeno ter poizkusila zaradeti.

"Brez šale," Smučiklasov glas je prirazil trd in stvaren; v očeh se mu je svetlikala tista neizbrisna podjetnost, ki je ustvarila temnejšo plat njegove slave. "In... kaj sem hotel reči?... nu, z eno besedo, zadeva je tako važna, da bi bilo greh paziti na predsodke. Razumeš?"

Antoinetta ga je debelo pogledala, par hipov je trajalo, preden je zapadla njegovo misel.

"Vem, kaj ti je na jeziku," je zavrnil odvetnik njene pomiselnice. "Ali tisto, za kar se ženske toliko bojite... jaz pravzaprav nisem izkusil, da bi se bale tako strašno!... tisto velja itak samo do preklica; kapital je, ki ga naložiš v kupčijo, in kar iztržiš, je glavna stvar... Dobiček posvečuješ troške — kdaj plačaš, danes ali jutri, pa ne zavisi od morale, marveč od okolnosti! Nu, kaj bi govoril, pouči jo ti, kakor veš in znaš."

Žena je povesila glavo v znak pritrditve. "Zmaga je naša, če bomo pametni," je povzel sogrop. "Le glejta vedve."

"In Dora?" se je splašila gospa. "Moj Bog, papaček; vseeno je treba premisliti, da se ne uštelemo! Tisto, da sta se objemala na veselje, je sama gola resnica; baš davi sem spet slišala, vse mesto si brusi jezi o tem. Le predstavi se — diese Blamage, če bi nič ne bilo!"

"Prava reč!" je mahnil doktor z roko. "Veselica je veselica, in Dora je polna muh; bogve kedo jo bo še poljubljil, možila pa se bo vendar tam, kjer je zanj. — Hei speerzijskega branjevca in grof Beaupertuis von Kunalgrubch — da bi te tristo vragov! Ne boj se, tudi njo imam v svojih računih... In končno, kdor pride prej, prej melje; stori ti svoje, vse drugo prepusti meni."

Ničemurna Smučiklasja je bila videla, da blesčečimi očmi je sledila papačku, ki je iznova vzdihnil z rokami ter zdiral semintja.

"Le kar naprej po tej poti!" je fantaziral, kakor bi preganjal s mega sebe. "Naprej, brez ozira na desno in levo; mi moramo kvišku, vse drugo je bedarija... Odnedaj sem jim hodil po glavah, pa ne dovolj trdo; pljuvati sem na nje, toda premalo; doktor živi v sredi med njimi in se jih sploh kje dotikaš, nimajo pravega strahu pred teboj, nimajo spoštovanja. Eh, videla boš, kadar bo mo stali talorekoč visoko nad vso golaznijo — kadar izderemo noge iz blata in se zapremo v svoj hram!... Vse te Divjake in Skalone, Fabine in Pohline poženem takrat čez prag, zakaj natura naših ljudi je suženjska in potrebuje zaničevanja... Vsi, vsi bodo ležali pred nami na trebuhu in nas častili po božje; nihče se ne bo predmnil obrniti jezika; zdaj komandiram, takrat bom — vladal!" V kraljevski požarije obstal pred ženo ter prekrizal roke na prsih.

"Samo da ti ne bi napotovala politika," menila gospa Antoinetta skrbljivo.

"Kakšna politika, in kje?"

"I, kar si storil za narod... Da ti ne bi štel v zlo, kadar se grof potegne zate, češ, mož je nevaren, rovaril je in stal na braniku za ljudske pravice..."

"Hahaha!" Doktor je posinzel od smeha. "Za narod! Za ljudske pravice! O, te ženske — hahaha! Kako si vendar predstavljaj svet, nedolžnost primojena? Mami me nisi videla pri delu? Da mi ne bi napotovalo — s takšno protekcijo! En sam pankrt njegovega veličanstva zalzeve več od vseh cesarskih namestnikov... Ne glede na to, da so itak na moji strani... Kaj pa sem storil za narod? Ali ti kaj veš? Jaz ne! Seve, za ljudstvo se piše zgodovina drugače, kar ne bi bilo nazadnje v golem interesu vlade; vodo sem jim gonil na mlino... to vedo kakor jaz in vsak pameten človek... in to je vse moje rovarstvo."

"Nemara bodo zahtevali, da se izkažeš javno ter stopiš povsem na njihovo stran?"

"In če? Naj zahtevajo in pokažejo, kaj mi dajo za to — drugega vprašanja ne vidim!" je vzkliknil Smučiklas s pridušenim glasom, brez iskric strahu v pogledu, ki ga je zasadil naravnost v soprogine oči. "Naj pokažejo ceno — kupčija je kupčija; ako se ne plašijo troškov, storim, kar treba... več, nego sem storil dozdaj — storim vse, z eno besedo... Kdo mi bo branil? Ljudje! Ljudstvo sodi le sebi enake — in Smučiklas ni enak nikomur."

Da, zdaj bi še bevsnil kdo o "narodni časti", ali kadar se postavi izven naroda, je tista narodna čast lažljiva... Vzemimo Susteršiča; česa ni izdal? In je takorekoč narodni svetnik! Ali pa Skalone, ki je denunciral mlade ljudi — kdo se mu upa pljuniti v lice? In naj bi obsojali Smučiklasa, ko bo v žlahti s samim cesarjem! Eh stara, ti ne poznaš psihologije — ti ne veš, kaj je domovina... Dokler si pošten, te ima za hlapca; da te prizna za svojega očeta v pravem pomenu besede — ne le, da smeš, ampak celo moraš biti izdajalec!"

"Ah, papaček, ti si rojen za velike reči," je šepetala gospa Antoinetta že izpod odeje. "Kaj je bil Napoleon v primeri s teboj? Nu, podvizaj se, pridi k meni!"

Že dolgo ni vrela zakonska ljubezen tako mladostno in vroče kot or nocoj, ko je bil slekel naš vzor ni voditelj tudi svoj dušo do gola; častihlepi Tončki se je zdelo, da ga svoj živ dan ni goljufala... Tudi spanje, ki je zazibalo nazadnje vrlo dvojico, je bilo pretano s sijajem novih zvezd in s prerokskimi sanjami o blesku in slavi. Livrirani slugi so korakali dostojanstveno s srebrnim plačnjem v rokah, grm in krona sta se šopirila s svetle kočije grof Kunigsbruch je predstavljaval tasta in taščo na dvoru... Nepredelna množica ljudstva se je trla po Cesarskem trgu ter klicala:

"Živel baron Smutshelklass!"

In veliki Smutshelklass je ljudomilo odzdravljal z balkona:

"Toper tan!... Toper tan!"

Najbližja bodočnost je pokazala, da se pripravila na resen zalet. Ako si pozvonil na vratih nje govega stanovanja, te je sprejel lakaj v prekrasni livreeji, ki je igrala vse barve amazonskih papir; bronasto vazo v salonu je znamenito sadreno doprje "našega presvetlega vladarja", kakor se je izražala gospa Antoinetta z izjavajočim pondarkom, slovenske knjige so izginile v miz in komode, namesto "Fijaerskega princea" je igrala Nina cesarsko pesem, in Gvidon je našel na očetovi mizi osutek nemškega govora, ki ga je pripravil Smučiklas že naprej, da bi se v danem trenutku zahvalil za red in baronstvo. Vsa rodbina razen odvetnika samega se je ušla francosko; slovensko besedo si komaj še slišal iz njihovih ust...

Ta razvoj k blagorodstvu pa ni ostal neposneman med boljšo družbo našega mesta; vsi krojači so imeli polne roke livree avtomobilov so se pojavljali kakor gohe po dežju, frakarstvo se je širilo z ne odvrčljivostjo črne kuge, in kdor ni imel celih blaz, je nosil vsaj nov cilindar; zgoščevina tistih dni pomni mnogo se, ki niso slučajne rokavice niti v najintimnejših krajih... Nemškutarja je prekašala vse želje vladne gospode; naš "polubarbarški zarog" se je umikal iz narodnozavednih krogov v smradljiva predmestna dupla, kjer je želela brezdomovinska delavska sodrga — da navedem Smučiklasove lastne besede! — in požirala svoj "Rdeči plamen". Ah, zdelo se je, da vzhaja tudi ubogemu Slovenstvu luč boljših časov in mu že sije zarja popolnonsniti, kakršno so sanjali prvoboritelji našega napredka v svojem požrtvovalnem dobičkanosnem in z mnogimi avstrijskimi redovi potrjenem delu za dom in rod...

(Dolje prihodnosti)

Utonil je v ribniku

pri Nabrežini Illetni Oskar Lutman. Šel je lovit žabe, zgubil na obrežju ravnotežje in padel potem v vodo. Njegova mati je pri pogledu mrtvega sinčka v obup hotel skočiti v ribnik, kar pa so še pravčasno preprečili navzoči.

Nov protiboljševski pokret v Rusiji.

"Kurjer Warszawski" poroča, da se je v donskem in kubanskem okraju, kakor tudi v okoličji Voroneža, Tambova in Rjezana pojavilo močno gibanje proti sedanjim sovjetskimi vladni.

OBTOŽENKA V MORILNI ZADEVI V LOS ANGELES V OBJEMU SVOJEGA MOŽA

Slika nam kaže Mrs. Clara Phillips v objemu svojega moža. Mrs. Phillips je bila tako ljubosumna na mlado vdovo Alberto Meadows, da jo je odvedla z avtomobilom na samotni kraj ter jo nato ubila s kladivom. Sedaj čaka v ječi v Los Angeles obravnavo.

Iz Slovenije.

Nova tovarna v Mariboru. Podjetnik Ivančič iz Gerice bo v kratkem času ustanovil v Mariboru tovarno za naramnice.

Cestna železnica v Mariboru. Kakor doznava list "Tabor", je dobila mestna občina mariborska že več ponudb in načrtov za gradbo električne cestne železnice in bo o tem v kratkem razpravljala tudi občinski svet.

Srbski kmetski sinovi v Sloveniji. Iz raznih vasi Šumadije je prišlo v Slovenijo 25 kmetskih mladencev, da se na večjih kmetskih izpopolnjuje v svoji stroki.

Kontrola kolesarjev. V smislu odredbe ljubljanskega policijskega ravnanstva morajo vsi kolesarji, kadar se vozijo s kolesom, imeti vedno pri sebi legitimacijo, ki so jo dobili pri policijskem ravnanstvu. Da se po možnosti prepreči tatvine koles, ki se v zadnjem času silno množijo, je policija prisiljena energično nastopiti. Policijski organi bodo kolesarje na cesti primerjali, če se vozijo s svojimi kolesi. Upati je, da se bodo na ta način tatvine koles v Ljubljani znatno omejile.

Žrtvi požara. V Davču pri Sorci je pri posestniku Bičku nenadoma izbruhnil požar. Vnela se je slamnata streha, ki je bila v trenutku vsa v ognju. Nesreča je hotela, da so se nahajali v usodnem trenutku domači vsi na polju. Svigajoče iskro so kmalu zanetile tudi zraven stoječe gospodarske poslopje. Sosedji so prihiteli sicer takoj na kraj nesreče iz skušali rešiti, kar se je pač dalo. Posebno požitvalni sta bili gospodarjevi sestre Ivana Bičel, ki služni pri njem za dekle, in Mina, omežena Jeras, delavca žena. Nosili sta neustrašeno obleko in druge predmete iz goreče hiše. Ko sta se spet vrnili v goreče poslopje, se je sesula streha in gorice tramovje in slama je padlo nanju. Nesrečnici sta bili takoj v ognju in dobili težke opekline po vsem životu. Na zdravniško odredbo sta bili obe takoj prepeljani v bolnico v Ljubljano. Gospodarsko poslopje, ki je bilo leseno, je pogorelo do tal, dočim je na hiši uničil požar samo streho. Zgorelo je tudi vse gospodarsko orodje, trije prašiči ter mlad junec. Škoda je velika. Kako je nastal požar, še ni znano.

Novo industrijsko podjetje. Ministrstvo za industrijo in trgovino je dovolilo ljubljanski Kreditni banki ustanoviti delniško družbo z imenom "Tovarna verig delniška družba v Lescan pri Bledu". Osnovna delniška glavica znaša 2.500.000 dinarjev.

Gad je pilil kravo. Kravo posestnika Pupaheja v Vurmatu ob Dravi je gad pilil, ko je ležala na paži. Krava je naslednji dan poginila. Pravijo, da je letos nenavadno mnogo kač.

Vlom v viničarijo. V Gradišah pri Ptuj so doslej neznani tatovi vlomili v viničarijo posestnika Filipa Mentasa iz Sp. Šiške pri Ljubljani. Odnegli so perilo, obleko in različni stvari.

Imenovanje v šolski službi. Gimnazijski profesor dr. Viktor Peterlin je imenovan za profesorja na ženskem učiteljskem v Ljubljani.

Promocija. Na zavodu za gospodarske in trgovske vede "Revoltella" v Tatu je bil rojak Vladimir Perhacev promoviran za doktorja gospodarskih in trgovskih ved.

Sprla se je. Terezija Domila, pomožna delavka v Mariboru s svojim ljubškom, ki jo je s palico precej težko ranil. Pomagal ji je rešni oddelk; ljubicea so zaprli.

Električni likalniki

po prenosnem plačilnem načrtu.

Edisonovi odjemalci kupijo lahko sedaj prvovrstne izdelke električnih likalnikov po prenosnem plačilnem načrtu. Mala svota na račun postavi likalnik v vašo delavnico, ostanek pa plačate z vašimi računi za električno v petih mesečnih obrokih. Likalnik ne stane več kot če bi ga plačali naenkrat.

Oglejte si te likalnike v naših izložbah.

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street

Podružnice, kjer se razkazuje in razstavlja električne priprave za udobno občinstvo.

20 Norfolk St
10 Irving Place

124 West 42nd St
151 East 86th St
15 East 125th St

362 East 149th St
455 Tremont Ave

Iz Jugoslavije.

Ameriške posejilo Jugoslaviji podpisano.

Financijski minister je definitivno podpisal posejilno pogodbo z Bledevo skupino za 100 milijonov dolarjev in si cer pod sledečimi pogoji: Kurz 86 in tretet, obrestna mera 8 odstotkov, 30 milijonov se izplača v gotovini. Če družba plašira bone v inozemstvu po 95 ali več, ostane tri četrti ne suficita Jugoslaviji, ena četrtina pa družbi. Jadranska železnica se mora trasirati v desetih mesecih od dneva podpisa, v nadaljnjih desetih mesecih se mora pričeti gradba samega. V teku tega leta mora družba izplačati 25 milijonov dol. elektivno.

Državno zdravilišče na Lapadu.

Kakor javljajo splitski listi, je ministrstvo za narodno zdravje kupilo samostan na polotoku Lapad pri Dubrovniku. Samostan se preseljuje v državno zdravilišče. Z gradbenimi deli se prične še v tekočem poletju.

"Atentat" na ministrskega predsednika Pašića.

V Lidzi pri Sarajevu se je dogodil tragikomičen incident, ki je povzročil nepotrebno razburjenje mirnih sprehajalcev. V Lidzi se je zdravil ministrski predsednik Pašić in policija je imela z njim preko glavne poslove. Nekega dne je šel Pašić, kakor običajno, na sprehod. Spremljali so ga v gotovi razdalji tajni agenti, ki so čuvali nad njim, kakor nad punčico v lastnem očesu. Istočasno se je sprehajal tudi mlad, eleganten človek. Nih drugega človeka, se je malo preveč približal Pašiću. Policija, ki ga je že poprej premetala od nog do glave, je skrbno opazovala vsako njegovo kretnjo. Tu je mladi gospod nenadoma segel v žep. V tem trenutku so ga zgrabile krepke roke policijskih agentov in ga vrzle na tla. Agenti so krčevito držali za roko, ki jo je imel neznane v žepu. Ko so mu

POZOR! VAŽNA ZADEVA!

V Fendtonu, Pa., se je dne 24. julija smrtno ponesrečil rojak Frank Polarnik. Kot mi je znano, ima pokojnik strica v državi Washington ter ože sorodnike v bližini New Castle, Pa. Njegovi sorodniki naj se takoj prijavijo, ker je imel precejšnjo svoto denarja v gotovini, nekaj ga ima pa še doliti. Oglušite se na naslov: John, Peternel, Box 23, Fendton, Butler Co., Pa.

SLOVENSKA BANKA
Zakrajšek & Česarek
70 — 9th AVE., NEW YORK, N. Y.
(med 15. in 16. cesto)
pošilja denar v Jugoslavijo, Italijo itd.
prodaja vozne listke za vse važne črte — izvzame notarske posle, ki so v zvezi s stariim krajem.
— Cene vedno med najnižjimi.
— Telefon Watkins 7522.

Pozor!

Sorodnike in znance je zopet mo- goče dobiti iz staraga kraja, ker je bila dosedanja postava (triprocentna kvota) podaljšana za nadaljni dve leti. Dobiti sorodnike in znance iz kraja imajo prednost ameriški državljani in eni, ki imajo prvi papir. Kdor želi dobiti koga iz staraga kraja, naj nam piše za pojasnilo; točno in solidna postrežba jamčena.

FRANK BAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street : New York

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z nasveti kako postati ameriški državljani.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledeče:

Prvi del: GLASOSLOVJE.
Drugi del: OBLIKOSLOVJE.
Tretji del: VAJE.
Četrti del: POGOVORI IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA.
Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK.
Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državlanskega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, cuna s poštnino

\$1

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

ČUDNA ZAPUŠČINA

Roman — Francoski spisal L. B.

Poslovenil G. P.

14

(Nadaljevanje.)

— Kaj takega se ne da nagraditi. Jaz sem se potikal po Gran Čako kot yebatero po Peruju kot gambusino (zlatokalec) in drugod v raznih lastnostih. Moji tovariši so me spremljali vseposod. Nevarnosti se ne bojimo, kajti mi smo jim kos, namreč dokler smo sami med seboj. Navzočnost nekega nadaljnega, predvsem pa nedoraslega in neizkušenega spremljevalca, pa bi nas oropala ne le naše notranje, temveč tudi zunanje varnosti in na ta način bi ne mogli zadostiti zaupanju, katero se stavlja v nas.

— Vi govorite tako kot mora govoriti previden in pošten mož, a tako neizkušen kot mislite vi ni moj Antonio. Ob jaha in strelja izvirno trje je prišel že dvakrat preko And v Bolivijo, neupoštevajoč morskoro vojnjo semkaj. On je močan, podjeten in skromen ter se vsled tega ne boji pomanjkanja in naporov. Tukaj je. Oglejte si ga ter govorite z njim, senjor. Pojdi sem, Antonio. Ta gospod hoče v Peru. Ali bi hotel iti z njim?

— Z nobenim drugim rajše kot z njim, — je odvrnil dečko veselo.

Bil je v resnici izvanredno močan in tudi lep dečko. Njegovo od solnce obžgano lice je imelo one posebne znake, ki razkrivajo samostojno mišljenje.

Njegovi lasje so bili temni, a njegove oči plave. Očetu Jaguarju je brez dvoma ugajal, kajti ponudil mu je roko ter rekel:

— Torej radi bi šli z menoj? Kaj pa napori dolgega jahanja?

— Teh ne držim le, temveč jih tudi ljubim.

— In pet skozi strašni Gran Čako, kjer je vse polno Indijancev in jaguarjev?

— Teh se ne bojim. Vem, kako ravnati s puško in nožem, — je odvrnil dečko in oči so mu pri tem vsplamtele.

— Torej pogumen si. Dobro, hočem razmišljati o prošnji strica. — Da, storite to, — je vzkliknil bankir. — Napravili mi boste res veliko uslugo.

— To ni le moja stvar, temveč tudi stvar mojih tovarišev, — je odvrnil oče Jaguar. — Dogovorili se bomo. Ne bo vam treba biti v strahu za dečka, kajti od Santa Fe naprej, kjer se bo pričela jeza, nas loči štiri in dvajset milj, med katerimi ni nikogar, ki bi se bal najhujšega. Seveda bi šlo potovanje drugače naprej, kot si mislite, namreč počasneje, kajti v Gran Čako moramo rešiti natoge, katerih ne moremo preložiti.

— V Gran Čako? — je vzkliknil mali učenjak. — Ali je najti tam tudi kosti predpotopnih živali?

— Več kot drugod. V pampah so že iskali povsod, ne pa v Čako, ker si ni upal noben raziskovalec tjakaj radi sovražnih Indijancev. Jaz vem za kraj, kjer je le treba kopati, da se najde dosti stvari.

— Hura! Potem bom pustil pampó kjer je ter odšel v Gran Čako.

— Iz tega ne bo nič. Vi morate na vsak način opustiti to misel. Očetu Jaguarju ni bilo mogoče zameriti, kajti pri tako nevarnem poslu je hotel imeti krog sebe le zanesljive ljudi. Vsled tega je obrnil hišni gospodar pogovor na druge stvari.

Gostje so ostali do po večerji. Ko so se poslovili, je bil bankir tako rahločuten, da ni dal vnovič izraziti svoji želji, vedel je, da bo oče Jaguar zopet prišel, da predloži svojo nakaznico in tedaj bo zopet lahko govoril o celi zadevi. Doktor Lenoir pa je bil bolj odločen in brezobziren. Prijel je Ivanova za roko ter rekel z odločnim glasom:

— No, koliko konj naj kupim?

— Konj? Zakaj?

— No, za potovanje. Jaz moram vendar imeti konje, lopate, krampe in drugo orodje.

— In nič drugega? — je vprašal oče Jaguar, skoro jezno.

— Kaj pa še?

— Železniški vlak. Ali mislite, da bo prišel izkopani mastodon pes semkaj v Buenos Aires?

Pri teh besedah je odšel Ivanov skozi vrata ter pustil malega učenjaka v sobi. Bankir ga je spremljal do izhoda. Ravno ko sta se hotela tam posloviti, je prišel kriminalni uradnik ter sporočil, da ni mogel biti espada Periljo zavratni napadalec, ker lahko dokaže svojo nedolžnost z alibijem.

Vsi trije so govorili še nekaj časa o celi zadevi. Pri tem jih je osvetljevala luč, katero je držal neki peon ter niso zapazili, da se jih je opazovalo.

Ko je preje policist zavil na cesto, kjer je stala naša bankirja, sta mu sledila dva možka, in sicer tako skrivnostno in previdno, da ju ni zapazil. Sedaj sta stala na drugi strani ceste. Noč je bila temna in celo če bi bilo svetlejšje, bi ne bilo mogoče videti ju, ker sta se naslanjala na olesandre. Bila sta oba zavratna napadalec, ki sta hotela umoriti doktor Lenoirja.

— Sem so mislil, da bo šel ta vigilan k bankirju, — je zašepetal Antonio Periljo svojemu tovarišu v uho. — Nisva zastoj čakala pred njegovim stanovanjem. Rad bi vedel, kaj mu hoče povedati.

— To vem zelo natančno, — je odvrnil drugi. — Povedal mu bo, da ne prideš ti vpoštev kot storilec... Sto vragov, kdo pa je oni človek? — se je prekinil.

— Kdo?

— Ta velikan, ki stoji poleg bankirja.

Luč svetilke je ravno padla na lice Ivanova.

— Ali ga ne poznate? — je vprašal Periljo. — A, pozabil sem, da te dni bilo pri bikoborbi. To je oče Jaguar, oni lopov, ki nas je vse tako grdo blamiral. Vrag naj ga vzame.

— Oče Jaguar? — je vprašal starejši. — To je torej oče Jaguar?

— Ali ga poznate?

— Če ga poznam! Dolga leta sem hrepenel po tem, da vidim očeta Jaguarja in slušaj ali pa moja dobra sreča mi je vedno zanikala to željo. In sedaj, ko ga vidim, čeprav me na srečo on ne vidi, moram izvedeti, — da je ta! Kakšna novica!

Antonio Periljo si ni mogel pojasniti obnašanja svojega tovariša. Raditega ga je vprašal:

— Kaj je s teboj? Kako govoriš? Kdo je on?

— Povedal ti bom, kdo da je. Ti poznaš njegovo povest. Tega človeka so imenovali severoameriški Indijanci Metana-Mu.

— Te besede ne razumem.

— Angleško govoreči lovei so ga imenovali Lighting Hand.

— Tudi tega ne razumem.

(Dalje prihodnj.)

Iz dnevnika premogarjeve žene.

Težko bi bilo pretiravati miroljubno odločnost, moč glede te točke. Nikakega omahovanja ni, nikakega obotavljanja, nikake misli, da bi se podvrgli skrčenju. Nikdo ni pričakoval zvišanja plačilne lestvice. Zahtevno za povziranje se je le vrnilo kot odbijalko sunka za predlagano skrčenje delodajalcev. Ni še mogoče izvedeti, če se je sunek absorbiral ali ne, a sedanjí znaki kažejo, da se ga ni delodajalci niso objavili ničesar definitivnega, a splošno mnenje je, da bodo vztrajali pri skrčenju. Sedaj se nam dozeveda, da bo rešen stari problem neodoljive sile, ki zadene na nepremičen predmet in na stotine majhnih družin, kot je naša, se zahaja direktno med obema.

30. aprila. — Člani sveta so očitno sklenili dogovor glede grafa, kajti delo na cesti se bo pričelo v enem ali dveh dneh. To ni prav nič prezgodaj, kajti naš denar je pričel pohajati. Delo je trdo, a moj mož pravi, da ni nič bolj trdo kot v rovu ter se ga opravičja vsaj na dobrem, svezem zraku. Glavna sitnost pri tem deveturni delavni dan ter dejstvo, da bodo plačevali le po trideset centov na uro, mesto petintridesetih. Trideset centov na uro pomenja le dva dolarja in sedemdeset centov na dan. Dokler pa nam ne bo treba plačevati stanarine, bomo izhajali za nekaj časa, posebno ker nas ni dosti. Izhajati s tako plačo bo veliko večji problem za moše z velikimi družinami.

3. maja. — Moj mož je govoril danes s Charlie Jones-om. Charlie ima est otrok in žak in Lojz sta odpovedala kredit tudi njemu. Njegova žena pa je delala prej v uradu neke lesne trgovine ter se vrnila tjakaj na delo, dočim sedi njen mož doma (v zelo razbiti, nepobarvani leseni koči) ter pazi na svojih šest otrok. To je seveda precej kočljiva stvar, a so je bolj vajeni kot pa ne. Celó \$4.20 na dan ne vzdrži družine osmih ljudi v razkožju in približno edina razlika, katero zapazijo otroci, je ta, da dobe pri obedih na krožnik več kruha in manj fižola.

9. maja. — Danes se je delo na cesti dejanski pričelo. Prva stvar programa je bila stavka. Ko je dospel moj mož, so ljudje zastavali za štirideset centov na uro in osemurni delavnik. Po daljši razpravi so pristali v pet in trina v voza, je stala \$2.50. To je bila sreča, kajti po plačanju stanarine, preselitev ter nakupu neobhodno potrebne, a presenetljivo drage peči, sta nam ostala le še dva dolarja do naslednjega plačila dneva, to je en teden od sobote naprej. Radi želje, da varčujemo, sva pustila poiti skoro celo zalogo jedil, tako da se bomo v naslednjih par dneh postili. Me ne same to ne skrbi preveč, ker lahko živim od malenkosti, a delo, katero opravlja moj mož, je trdo in imeti mora vsled tega močno in obilno hrano. Osvetni zdrob se mi zdí dosti močan in poceni ter ima še to prednost, da je hrana, katero lahko zavzame vsi trije in vsled tega bomo živeli od te hrane skozi naslednji teden. Lunoč ne obstaja, v kolikor sem prizadeta jaz, a moj mož bo poceni jedel ter upam tudi zadostno kajti imel bo škaticjo fižola in špeha, ki stane deset centov. To bo seveda bolj tesno kot smo doživeli še kdaj dosedaj, a izhajali bomo lahko, ne da bi bili komu dolžni hvalo, — česar se midva obojiva po zadnji izkušnji z Mr. Smithom.

Naši sobi sta neizrečno grdi. Gospodinja je umila tla, a je peč zabila očediti zidove, ki so na nekaterih mestih pobeljeni, na drugih pa pokriti z umazanim papirjem. Vseposvodi je videti pajčevine. Okna so majhna ter očitno vidno napravljena tako, da se jih ne odpira, a ker manjka večina stekla, ne pride vpoštev dejstvo, da jih ni mogoče odpreti.

Moje prvo dejanje je bilo priti za metlo ter napasti pajčevine, a moj napad je imel za posledico tako ploho mavca in zemlje, da sem morala prenehati. Spoznala sem, da je pustila gospodinja pajčevine pri miru ne iz lenobe temveč raditega, ker drže zidove skupaj.

14. maja. — Še vedno smo živeli, čeprav se nam zdi, da noče biti meseca konec. Moj strah gle-

gi prostor in nikdo ne bo ničesar vedel o tem in brez zamere. Jaz — Gotovo se bomo preselili, a kam naj gremo? Mislim, da bomo morali kupiti sotor ter kam pirati na prostem.

S. — Vsa zemlja tukaj je kompanijska zemlja in prepičan sem, da ne bodo pustili nikogar kampirati tukaj, dokler bo trajalo to prekinjenje.

Jaz (še vedno vsa zmedena vsled nenadnosti udara). — Kaj naj storimo potem? Ne moremo se preseliti v Wilkes-Barre ter plačevati po dva in tričrt centov na dan voznine in vrhu tega še drago najemnino.

S. — Well, najdite drug prostor ter se preselite.

Jaz — Gotovo se bomo preselili, nič se ne bojte. Rada pa bi vedela, kaj sem storila Mrs. S. Ne morem si misliti... Ne morem razumeti.

S. — Mislim, da so jo pričete ženske tu naokrog vpraševati, zakaj vam ne reče, da pojedite in zakaj ne napravi iz vaše sobe parlorja. Vsled tega je sklenila lunoč.

Jaz — Aha, sedaj vidim. Jaz ji ne zamerim, če hoče parlor, a zakaj na božjem svetu ni tega povedala meni sami?

S. — Ni imela poguma in jaz sem rekel, da ne bom, a ona je glodala ter govorila, da bi rada imela moža, ki bi bil v resnici mož. Raditega poiščite sobo ter se preselite in njej ni treba ničesar vedeti, da veste vi, kar je ona rekla in tako ne bo nikake zamerje....

11. maja. — Današnji dan je bil zelo naporen. Moj mož je čul večino pogovorov, katerega sem navedla preje in njegovo srdito razpoloženje je postalo še bolj srdito tekom noči. Kljub izrečni želji Mrs. Smith se ne bo naš odhod izvršil "brez zamere", vsaj v kolikor je pri tem prizadet moj mož. Tudi moje razpoloženje ni posebno jasno in prijazno.

Moj mož je delal danes ter odšel zvečer v Sugar Notch. Tam se mu je posrečilo najti dve sobi v nekem pritličju. Vlažni sta, temne in umazani ter najbrž že gosto obljude, a to je absolutno vse, kar smo mogli najti. Mi plačujemo le po šest dolarjev na mesec za sobi in če bo šlo vse dobro, ne bomo ostali tam dalje kot en mesec.

12. maja. — Danes smo se preselili. Preselitev, katero se je izvršilo s pomočjo enega moža, konja in voza, je stala \$2.50. To je bila sreča, kajti po plačanju stanarine, preselitev ter nakupu neobhodno potrebne, a presenetljivo drage peči, sta nam ostala le še dva dolarja do naslednjega plačila dneva, to je en teden od sobote naprej. Radi želje, da varčujemo, sva pustila poiti skoro celo zalogo jedil, tako da se bomo v naslednjih par dneh postili. Me ne same to ne skrbi preveč, ker lahko živim od malenkosti, a delo, katero opravlja moj mož, je trdo in imeti mora vsled tega močno in obilno hrano. Osvetni zdrob se mi zdí dosti močan in poceni ter ima še to prednost, da je hrana, katero lahko zavzame vsi trije in vsled tega bomo živeli od te hrane skozi naslednji teden. Lunoč ne obstaja, v kolikor sem prizadeta jaz, a moj mož bo poceni jedel ter upam tudi zadostno kajti imel bo škaticjo fižola in špeha, ki stane deset centov. To bo seveda bolj tesno kot smo doživeli še kdaj dosedaj, a izhajali bomo lahko, ne da bi bili komu dolžni hvalo, — česar se midva obojiva po zadnji izkušnji z Mr. Smithom.

Naši sobi sta neizrečno grdi. Gospodinja je umila tla, a je peč zabila očediti zidove, ki so na nekaterih mestih pobeljeni, na drugih pa pokriti z umazanim papirjem. Vseposvodi je videti pajčevine. Okna so majhna ter očitno vidno napravljena tako, da se jih ne odpira, a ker manjka večina stekla, ne pride vpoštev dejstvo, da jih ni mogoče odpreti.

Moje prvo dejanje je bilo priti za metlo ter napasti pajčevine, a moj napad je imel za posledico tako ploho mavca in zemlje, da sem morala prenehati. Spoznala sem, da je pustila gospodinja pajčevine pri miru ne iz lenobe temveč raditega, ker drže zidove skupaj.

14. maja. — Še vedno smo živeli, čeprav se nam zdi, da noče biti meseca konec. Moj strah gle-

de gostega prebivalstva hiše se je uresničil, vendar pa je to prebivalstvo bolj raznoliko kot sem pričakovala. Moj mož je v zadnji noči ubil velikansko stonogin in še nikdar v celem svojem življenju ali domišljiji se nisem videla tako številnih in tako raznih vrst pajkov. Želela bi, da bi bilo to vse. Mi vojujemo pogumen, a bojim se izgubljen boj proti mrčesi.

Problem glede tobaka je tudi resen. Moj mož je popolnoma pripravljen odpovedati se lunčnemu tekuški tobak, a njegovo meso je slabo ter ne more delati popolne, če bi ni nič lunčal. Vsled tega je sklenil kompromis ter si kupil škaticjo sardin za pet centov dočim izda ostalih pet centov za tobak. Oba postajata suha, ključ dejstvu, da označujejo učeni go spodje ovsemi zdrob kot posebno redilno hrano.

16. maja. — Danes je bilo slišati o United Mine Workers of America. Krajevni tajnik je prišel k gangu na cesti ter ozmerjal moše kot neelojalne napram stvari. Rekel je, da dokazujejo ljudje, da delajo za \$3.15 na dan, delo dajalec, da lahko žive za to plačo ter jih prosil, naj prenehajo delati. On je s tem le razkačal ljudi, unijske in neunijske, čeprav so ti rovi seveda vsi unijski.

Moj mož ni bil nikar pozvan, naj se pridruži takajšni uniji, ki je videti slaba. Informiram sem, da je to radi splošnega grata v Pennsylvaniji, a po mojem mnenju je glavni vzrok ljubosumnost med dvema narodoma ki v glavnem prebivata v tem okraju. Skozi več let so bile občine tu naokrog skoro izključno velške in unijski uradniki so bili iste na rodnosti. Tekom zadnjih par let pa je prišel poljski val, ki je preplaval prejšnje prebivalce. Vsi lo kalni U. M. W. uradniki so Poljaki, ki popolnoma kontrolirajo krajevno unijo. Velci so se praktično umaknili iz aktivnega članstva, čeprav pripada skoro vsakdo vsaj po imenu uniji.

Ob priliki tajnikovega obiska pri gangi na cesti so se Velci in Poljaki ter moj mož združili proti njemu. Povedali so mu odločno da podpirajo unijo s tem, da nečejo delati v neunijskih rovi; da nočejo pustiti svojih družin stradati in da bodo z veseljem odložili orodje, če bi jim unija plačala tri ali celo le po dva dolarja na dan. Tajnik je rekel, da jim bo unija plačala, kar dobivajo na cesti. Možejo se ponoviti svoje obljube, da bodo zapustili delo pod takimi pogoji in tajnik je odšel z izjavo, da jim bo naslednjega dne povedal glede uravnave tega vprašanja. Večina mož je bila pripravana, da je tajnik blufal.

(Konec prihodnj.)

GRŠKA ZA STRAJOČO RUSIJO

Kako poroča "Temps" iz Ate, odposlile grška vlada najkrajšem za omiljenje gladi na Rusko, katere naloga bo predvsem, izročiti ruski vladi en milijon drahem za omiljenje gladi na Ruskem. Hkrati bo imela komisijski namen, izprazniti pota za vzpostavitve gospodarskih, eventuelno tudi političnih odnošajev med obema državama.

Vatikan in Palestina.

Kardinal Gaspari je glede vprašanja Palestine poslal Zvezi Narodov pismo nastopne vsebine: Sv. stolica se ne protiči, da dobé židje v Palestini iste pravice, kakor pristajši drugih narodov in veropredpovedanj. Ne more pa se strinjati s tem, da bi uživali židje predprijave in da bi bili drugi verniki nezadostno ščiteni.

Posredovanje Vatikana za ruskega patriarha.

"Osservatore Romano" poroča, da se je Vatikan obrnil a posebno noto na Čičerina, v kateri ga prosi, da osvojbodi patriarha Tihona in druge pravoslavne duhovnike. Nadalje je Vatikan stavil ponudbo, da kupi cerkvene dragocenosti in da bo v tej zadevi posredoval katoliški škof v Petrogradu Cjeplak. Čičerin je odgovoril, da bo Tihon prišel pred sodišče in da se ni zaprt. Glede prodaje cerkvenih dragocenosti se bo Čičeran obrnil na škofa Cjeplaka.

Kretanje parnikov - Shipping News

29. julija:	Caronia, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Vandyck, Hamburg; America, Cherbourg; Ryndam, Boulogne.
1. avgusta:	Aquitania, Cherbourg; Samland, Hamburg.
2. avgusta:	Paris, Havre; York, Bremen; Minnekahda, Hamburg; President Polk, Cherbourg.
3. avgusta:	Saxonia, Hamburg; Finland, Cherbourg.
4. avgusta:	Berengaria, Cherbourg; President Garfield, Cherbourg; Reliance, Hamburg.
5. avgusta:	Manchuria, Hamburg.
10. avgusta:	Conte Rosso, Genoa.
12. avgusta:	Stavros, Havre; Zealand, Havre; President Harding, Bremen; Olympic, Cherbourg; Orduna, Hamburg.
15. avgusta:	Pelvedere, Trst; Mauretania, Cherbourg.
16. avgusta:	Seydlitz, Bremen; St. Paul, Bremen; President Monroe, Cherbourg.
19. avgusta:	Homeria, Cherbourg; Lafayette, Havre; Kronland, Cherbourg; Noordam, Boulogne.
22. avgusta:	Aquitania, Cherbourg; Resolute, Hamburg.
23. avgusta:	President Wilson, Trst; Lapland, Cherbourg.
23. avgusta:	Paris, Havre; President Adams, Bremen.
26. avgusta:	Majestic, Cherbourg; Andania, Cherbourg; Oropea, Hamburg; Rotterdam, Boulogne.
29. avgusta:	Berengaria, Cherbourg; Arabic, Genoa.
30. avgusta:	France, Havre; Hanover, Bremen; Mongolia, Hamburg; President Van Buren, Bremen.
2. septembra:	Olympic, Cherbourg; Ryndam, Boulogne; America, Bremen.
5. septembra:	Reliance, Hamburg; Mauretania, Cherbourg.
5. septembra:	Minnekahda, Hamburg.
9. septembra:	La Havre, Havre; Finland, Cherbourg; Orbita, Hamburg; Homeria, Cherbourg.
13. septembra:	Paris, Havre; York, Bremen; Manchuria, Hamburg.
14. septembra:	Rochambeau, Havre.
16. septembra:	La Lorraine, Havre; Majestic, Cherbourg; Zealand, Cherbourg; Orduna, Hamburg.
19. septembra:	Resolute, Hamburg.
20. septembra:	France, Havre.
23. septembra:	George Washington, Cherbourg; Noordam, Boulogne; Kronland, Cherbourg.
26. septembra:	Seydlitz, Bremen.
30. septembra:	Rotterdam, Boulogne.

Materinska pokojnina.

California.

Pravo do podpore imajo obvdovele matere.

Pogoji: — Taka mati mora stanovati vsaj dve leti v državi (razun v slučaju, da se je otrok rodil v isti državi).

Starost otrok: Pod 15. letom.

Podpora: — Podpora izdaje State Board of Control. Prosilec za podporo izprašuje State Children's Agents, ki nadzirajo podpirane družine. Država nadzira izvrševanje tega zakona potom Chief State Children's Agent.

Sredstva: — Podpore se izplačujejo iz državnih in lokalnih skladov.

Colorado.

Pravico do podpore imajo matere, ki ne morejo skrbeti za sebe in svojo dečo v določenem obdobju pred in za porodo; stariši, ki ne morejo primerno oskrbovati svoje otroke radi siromaštva; otrok, ki je neoskrbljen ali zamašen.

Pogoji: — Da je roditelj pošten in liči skrbnik svojega otroka in da je za dobro otroka, da stane drama pri svojem.

Starost otroka: — Pod šestimi letom.

Podpora: — Mora biti zadostna za pravilno domačo vzgojo otroka. (Podpora more obstajati v denarju ali potrebnih.)

Uprava: — Podpora dovoljuje Juvenile ali County Court. Probation Officers, imenovani od sodišča, izprašujejo, nadzirajo in poročajo sodišču. Sodišče mora vsako leto poslati poročilo na State Board of Charities and Corrections.

Connecticut.

Pravico do podpore imajo obvdovele matere.

Pogoji: — Mati mora imeti svo je redno bivališče v tej državi.

Starost otrok: — Pod 16 letom.

Podpora: — Za hrano: Udova \$2. na teden; otrok preko 14. leta, \$1.75 na teden; otrok 5—14 let, \$1.25 na teden; dete pod 5 leti, \$1. na teden. Za kurjavo: \$1. na teden. Za oblačila: za vsakega člana družine, 50 centov na teden. Za stanovanje: Zmerna mesečna kvota. Za bolezen in smrt: Izvanredna podpora. (Podpora more obstajati v denarju, potrebnih ali v obliki.)

Trajnost podpore: — Podpora traja, dokler State Agent je ne ustavi, prekliče ali sprejme. Preneha, ako mati zapusti državo.

Uprava: — Podpora izdaje State Agent, ki se nahaja v uradu State Treasurer-a, na priporočilo občinske uprave in County Commissioner. Upravitelj občine preiskuje slučaj in poročajo County Commissionerjem. Ti odposljejo jo odobreno ali neodobreno priporočilo State Agent-u v konačno rešitev. Za slučaj, da je podpora dovoljena, morajo občinski upravitelji obiskati vsaj enkrat na mesec dotično družino.

Sredstva: — Iz blagajne države, County in občine in enakih doli.

Kurzi za gojenje in sušenje češpelj.

Iz Beograda se poroča, da je kmetijsko ministrstvo sklenilo osnovati v krajih države, kjer gojijo češplje, kurze o gojenju in sušenju češpelj.

DIREKTI IN EDINI PARNIK ZA DUBROVNIK

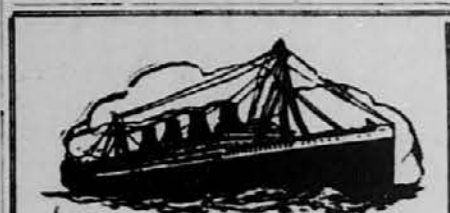
ITALIA - - 12. avg.

V devetih dneh v Jugoslavijo.

Istojutje na enem izmed treh morskih velikanov, ki odpušajo vrtnake torka iz New Yorka. Vsi potni ki tretjega razreda so v kablinah.

MAURETANIA AQUITANIA BERENGARIA preko Cherbourg.

Za karte in navodila vprašajte naših bližnjih agenta v vašem mestu ali okolici.

LA SAVOIE 12. avgusta

ROUSSILLON 14. avgusta

LAFFAYETTE 19. avgusta

PARIS 23. avgusta

Izborne udobnosti — kabine za dve, štiri in šest oseb, umivalnica in tekoča voda v vsakem prostoru — jedilnica, kadilnica, bara, brvnica, odprt, pokrit krov, slavna francoska kuhinja, vino in pivo brezplačno, godba, ples. Postrežniki govorijo slovensko in arabsko.

Najstarejša kompanija, ki prevaja jugoslovanske potnike.

Posebni parniški vlak vzame potnike in prtljago do določenega kraja preko Trsta ali Bazele, kakor hočejo. Ne vaku iz Havre v Jugoslavijo je kompanijski tolmáč, ki govori vsaj jezik. Potnikom pomaga pri prtljagi in v drugih stvareh.

Za navodila se oglasite pri lokalnem French Line agentu ali v

KOMPANIJSKI PISARNI 19 State Street New York City

Glede izplačil v ameriških dolarjih!

Po novi odredbi finanč